

Äidinkieli

Pakolliset kurssit

Ä11 Tekstit ja vuorovaikutus
Vastaavuus OPS2005 AI01

Opiskelijan käsitys monimuotoisista teksteistä ja vuorovaikutuksesta syvenee. Hänen monilukutaitonsa sekä kykynsä toimia vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti lisääntyvät. Hän harjaantuu tarkkailemaan ja kehittämään omia taitojaan kuuntelijana, puhujana, lukijana ja kirjoittajana erilaisissa ympäristöissä.

Ä12 Kieli, kulttuuri ja identiteetti
Vastaavuus OPS2005 AI02

Opiskelijan käsitys kielen ja muiden ilmaisutapojen merkityksiä rakentavasta luonteesta, kielen vaihtelusta, kulttuurin merkityksestä ja vuorovaikutuksesta monipuolistuu. Opiskelija saa yleiskuvan siitä, mikä merkitys kielellä ja kulttuurilla on yksilön identiteetille ja yhteiskunnalle.

Ä13 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
Vastaavuus OPS2005 AI03

Opiskelijan käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee. Opiskelija harjaantuu tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä ja nauttimaan kaunokirjallisuudesta sen eri muodoissaan.

Ä14 Tekstit ja vaikuttaminen
Vastaavuus OPS2005 AI04

Opiskelija oppii tarkastelemaan monimuotoisia tekstejä ja niiden ilmaisutapoja sekä vuorovaikutusta erityisesti vaikuttamisen ja osallisuuden näkökulmista. Hän perehtyy vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoihin sekä syventää niihin liittyviä tietoja ja taitoja.

Ä15 Teksti ja konteksti
Vastaavuus OPS2005 AI05

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden konteksteja. Opiskelija harjaantuu erittelemään, tulkitsemaan ja tuottamaan erityyppisiä ja -lajisia tekstejä.

Ä16 Nykykulttuuri ja kertomukset
Vastaavuus OPS2005 AI06

Opiskelija oppii tarkastelemaan nykykulttuurin ilmiöitä erityisesti kertomusten ja kertomuksellisuuden näkökulmasta. Opiskelijan käsitys suomalaisesta nykykulttuurista ja sen moninaisuudesta syvenee. Opiskelija syventää tietojaan vuorovaikutusetiikasta.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Ä17 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puhe- ja vuorovaikutustaitojaan ja niihin liittyviä tietojaan sekä kehittää kykyään ennakoida, mukauttaa ja arvioida viestintäänsä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

Opiskelija oppii arvioimaan puhe- ja vuorovaikutustaitojen merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä. Opiskelijalle voidaan tarjota mahdollisuus osallistua toisen asteen puheviestintätaitojen päättökokeeseen eli Puhvi-kokeeseen.

ÄI8 Kirjoittamistaitojen syventäminen
Vastaavuus OPS2005 AI09

Opiskelija syventää taitojaan tuottaa erilaisia tekstejä, erityisesti asiatyylisiä laajoja aineistopohjaisia tekstejä. Opiskelija perehtyy ajankohtaisiin kulttuurin, median ja yhteiskunnallisen keskustelun aiheisiin.

ÄI9 Lukutaitojen syventäminen
Vastaavuus OPS2005 AI08

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan eritellä, tulkita, tuottaa ja arvioida erilaisia tekstejä. Hänen kriittinen ja kulttuurinen lukutaitonsa syvenee. Opiskelija harjaantuu tuottamaan tekstien tulkintoja sekä puhuen että kirjoittaen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

ÄI11 Suomenruotsalainen kirjallisuus ja kulttuuri

Kurssilla luetaan rinnatusten ruotsiksi ja suomeksi suomenruotsalaista kirjallisuutta. Tutustutaan myös suomenruotsalaiseen mediaan (lehdistö, tv, radio).

ÄI12 Kielenhuolto, yhteistyökurssi reaaliaineiden kanssa (kurssin nimi muuttuu)

Tarkempi kurssikuvaus myöhemmin

ÄI13 Median maailma

Kurssilla perehdytään median rakenteeseen, peruskäsitteisiin ja välineisiin sekä eri joukkotiedotusvälineiden sisällöllisiin ja ilmaisullisiin erityispiirteisiin. Kurssin aikana tutkitaan median valtaa ja vastuuta, median välittämiä mielikuvia sekä mielikuvien vaikutusta arvomaailmaan. Kurssilla perehdytään lehden toimittamiseen käytännön harjoitusten avulla. Kurssin aikana kootaan, muokataan ja kirjoitetaan erilaisia lehtitekstejä, kuten uutinen, pääkirjoitus, kolumni, reportaasi, henkilökuva jne. Tavoitteena on tuottaa juttuja, joissa kaikki on harkittua juttutyyppin ja viestinnällisen tavoitteen mukaan; toisin sanoen sisältö, rakenne, kuvat ja taitto muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

ÄI14 Äidinkielen tukikurssi

Tarkempi kurssikuvaus myöhemmin

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä (S2)

Pakolliset kurssit

S21 Tekstit ja vuorovaikutus

Opiskelijan käsitys kielestä, teksteistä ja vuorovaikutuksesta syvenee. Hänen monilukutaitonsa sekä kykynsä toimia vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti lisääntyy. Hän harjaantuu tarkkailemaan ja kehittämään omia taitojaan kuuntelijana, puhujana, lukijana ja kirjoittajana erilaisissa viestintäympäristöissä. Hän osaa käyttää luontevasti ja monipuolisesti suomen kielen keskeisiä rakenteita.

S22 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

Opiskelijan käsitys suomen kielen rakenteesta, kielen vaihtelusta ja vuorovaikutuksesta monipuolistuu. Opiskelija saa yleiskuvan kielen ja kulttuurin merkityksestä yksilön identiteetille ja yhteiskunnalle.

S23 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Opiskelijan käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä monipuolistuu. Opiskelija harjaantuu tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä sekä suullisesti että kirjallisesti ja nauttimaan kaunokirjallisuudesta sen eri muodoissaan.

S24 Tekstit ja vaikuttaminen

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä, niiden kieltä ja vuorovaikutusta erityisesti vaikuttamisen ja osallisuuden näkökulmista. Hän perehtyy vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoihin sekä syventää niihin liittyviä tietoja ja taitoja.

S25 Teksti ja konteksti

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä, niiden piirteitä ja konteksteja. Opiskelija harjaantuu erittelemään, tulkitsemaan ja tuottamaan erityyppisiä ja -lajisia tekstejä.

S26 Nykykulttuuri ja kertomukset

Opiskelija oppii tarkastelemaan suomalaista nykykulttuuria ja ilmiöitä. Opiskelija syventää tietojaan vuorovaikutuksesta. Opiskelija vahvistaa suomen kielen taitoaan teksteillä ja tehtävillä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

S27 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puhe- ja vuorovaikutustaitojaan ja niihin liittyviä tietojaan sekä kehittää kykyään ennakoida, muuttaa ja arvioida viestintäänsä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija oppii arvioimaan puhe- ja vuorovaikutustaitojen merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.

S28 Kirjoittamistaitojen syventäminen

Opiskelija syventää taitojaan tuottaa erilaisia tekstejä. Opiskelija perehtyy ajankohtaiseen kulttuuriin, median aiheisiin sekä kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun eri tavoin.

S29 Lukutaitojen syventäminen

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan eritellä, tulkita, tuottaa ja arvioida erilaisia tekstejä. Hänen kriittinen ja kulttuurinen lukutaitonsa syvenee.

Toinen kotimainen kieli (RUA ja RUB)

Ruotsi, A-oppimäärä

Pakolliset kurssit

RUA1 Ruotsinkielinen maailmani
Vastaavuus OPS2005 BA01

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita ruotsin kielen opiskelulle ja etsitään autenttisia ruotsinkielisiä kielenkäyttöympäristöjä sekä keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin, harrastuksiin, kiinnostuksen kohteisiin ja kielenkäyttötarpeisiin.

RUA 2 Ihminen verkostoissa
Vastaavuus OPS2005 BA02

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen pohjoismaisessa kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

RUA3 Pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiirinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, ruotsinkieliset mediat sekä luova toiminta.

RUA 4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
Vastaavuus OPS2005 BA05

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta ruotsin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa.

RUA5 Tiede ja tulevaisuus
Vastaavuus OPS2005 BA08

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutetaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisiona erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista.

RUA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo
Vastaavuus OPS2005 BA05

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa ruotsin kielellä myös muualla kuin Suomessa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RUA7 Kestävä elämäntapa
Vastaavuus OPS2005 BA04

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmista ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

RUA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RUA10 Kohti valkolakkia – yo-valmennus

Kurssi on ylioppilaskokeisiin valmistava kurssi, joka suositellaan suoritettavaksi juuri ennen ylioppilaskirjoituksiin osallistumista. Kurssilla harjoitellaan monipuolisesti ylioppilaskokeiden eri osa-alueita.
Arvostelu: hyväksytyt/ hylätty

Ruotsi, B1-oppimäärä

Pakolliset kurssit

RUB11 Minun ruotsini
Vastaavuus OPS2005 BB01

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Pohditaan ruotsin kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Syvennetään vapaamuotoisia ja tuttavallisia matkailuun ja arkeen liittyviä vuorovaikutustaitoja. Käsiteltävät aihepiirit liittyvät nuorten omiin kiinnostuksen kohteisiin sekä tarpeisiin käyttä kieltä erityisesti suullisissa viestintätilanteissa.

RUB12 Hyvinvointi ja ihmissuhteet
Vastaavuus OPS2005 BB02

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia käyttäen ja niistä suoriutumiseen tarvittavia strategioita. Harjoitellaan taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Kurssilla pohditaan eri näkökulmista, mitä on hyvä elämä ja mikä merkitys hyvinvoinnilla ja ihmissuhteilla on ihmisen elämässä. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

RUB13 Kulttuuri ja mediat
Vastaavuus OPS2005 BB03

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa ja erilaisten tekstilajien tulkitsemis- ja tuottamistaitoa eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

RUB14 Monenlaiset elinympäristömme
Vastaavuus OPS2005 BB04

Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta.

RUB15 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi
Vastaavuus OPS2005 BB07

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

RUB17 Kestävä elämäntapa
Vastaavuus OPS2005 BB05

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RUB110 Kirjoittamisen kurssi

Kurssi on tarkoitettu lähinnä toisen vuoden opiskelijoille. Kurssilla vahvistetaan sanaston ja rakenteiden hallintaa kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä. Harjoitellaan erityyppisiä kirjoitelmia, tiivistelmiä sekä lyhyitä viestinnällisiä tehtäviä. Kurssi arvioidaan hyväksytyksi/hylättyksi.

RUB111 Kohti valkolakia

Kurssi valmentaa ylioppilaskirjoituksiin. Käydään läpi vanhoja ylioppilastehtäviä sekä ajankohtaisia tekstejä. Harjoitellaan myös kirjallista tuottamista ja kuullunymmärtämistä.

5.5.1 Vieraat kielet, englanti, A-oppimäärä

Pakolliset kurssit

ENA1 Englannin kieli ja maailmani
Vastaavuus OPS2005 EA01

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita, analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta, englannin kieltä globaalina ilmiönä sekä kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin.

ENA2 Ihminen verkostoissa
Vastaavuus OPS2005 EA02

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation merkitystä vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

ENA3 Kulttuuri-ilmiöitä
Vastaavuus OPS2005 EA05

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, englanninkieliset mediat sekä luova toiminta.

ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
Vastaavuus OPS2005 EA04

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta englannin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa.

ENA5 Tiede ja tulevaisuus

Vastaavuus OPS2005 EA06

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista sekä englannin kielen asemaa kansainvälisenä tieteen ja teknologian kielenä. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista.

ENA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo Vastaavuus OPS2005 EA03

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ENA7 Kestävä elämäntapa Vastaavuus OPS2005 EA07

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla analysoidaan tai tuotetaan eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet.

ENA8 Viesti ja vaikuta puhuen Vastaavuus OPS2005 EA08

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

ENA11 Kirjoittamisen kurssi

Kurssi on tarkoitettu lähinnä toisen vuoden opiskelijoille. Kurssilla harjoitellaan erityyppisiä kirjoittamisen muotoja: kirjoitelmia, prosessikirjoittamista, arvosteluja, tiivistelmiä ja lyhyitä viestinnällisiä tekstejä. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksytty / hylätty.

ENA12 Abikurssi

Kurssi valmentaa ylioppilaskokeisiin. Käydään läpi kaikkia ylioppilaskokeen tehtävätyyppejä. Kurssi arvioidaan merkinnällä hyväksytty / hylätty.

Vieraat kielet, B2-oppimäärä Saksa SAB2, Ranska RAB2

Valtakunnalliset syventävät kurssit

1. Elämän tärkeitä asioita

Vastaavuus OPS2005 SC01, FC01

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

2. Monenlaista elämää

Vastaavuus OPS2005 SC02, FC02

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

3. Hyvinvointi ja huolenpito

Vastaavuus OPS2005 SC03, FC03

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

4. Kulttuuri ja mediat

Vastaavuus OPS2005 SC05, FC05

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

5. Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Vastaavuus OPS2005 SC04, FC04

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

6. Yhteinen maapallomme

Vastaavuus OPS2005 SC07, FC07

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

7. Kansainvälinen toiminta

Vastaavuus OPS2005 SC08, FC08

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

8. Viesti puhuen ja kirjoittaen
Vastaavuus OPS2005 SC06, FC06

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Vieraat kielet, B3-oppimäärä
Saksa SAB3, Ranska RAB3, Espanja EAB3

1. Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen
Vastaavuus OPS2005 SD01, FD01, PD01

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

2. Matkalla maailmassa
Vastaavuus OPS2005 SD02, FD02, PD01

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

3. Elämän tärkeitä asioita
Vastaavuus OPS2005 SD03, FD03, PD03

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

4. Monenlaista elämää
Vastaavuus OPS2005 SD04, FD04, PD04

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

5. Hyvinvointi ja huolenpito
Vastaavuus OPS2005 SD05, FD05, PD05

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä

asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

6. Kulttuuri ja mediat

Vastaavuus OPS2005 SD07, FD07, PD07

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.

7. Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Vastaavuus OPS2005 SD06, FD06, PD06

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

8. Yhteinen maapallomme

Vastaavuus OPS2005 SD08, FD08, PD08

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

7. Kansainvälinen toiminta

Vastaavuus OPS2005 SD09, FD09

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla.

8. Viesti puhuen ja kirjoittaen

Vastaavuus OPS2005 SD10, FD10

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Matematiikka

Pakollinen kurssi, yhteinen oppikokonaisuus

MAY1 Luvut ja lukujonot

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija pohtii matematiikan merkitystä yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta

- kertaa ja täydentää lukualueet, kertaa peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskennan periaatteet
- vahvistaa ymmärrystään funktion käsitteestä
- ymmärtää lukujonon käsitteen
- osaa määrittää lukujonoja, kun annetaan alkuehdot ja tapa, jolla seuraavat termit muodostetaan

- saa havainnollisen käsityksen lukujonon summan määrittämisestä
- osaa ratkaista käytännön ongelmia aritmeettisen ja geometrisen jonon ja niistä muodostettujen summien avulla
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä funktion kuvaajan ja lukujonojen tutkimisessa sekä lukujonoihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

Matematiikan pitkä oppimäärä

Pakolliset kurssit

MAA2 Polynomifunktiot ja -yhtälöt
Vastaavuus OPS2005 MA02

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu käsittelemään polynomifunktioita
- osaa ratkaista toisen asteen polynomiyhtälöitä ja tutkia ratkaisujen lukumäärää
- osaa ratkaista korkeamman asteen polynomiyhtälöitä, jotka voidaan ratkaista ilman polynomien jakolaskua
- osaa ratkaista yksinkertaisia polynomiepäyhtälöitä
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä polynomifunktion tutkimisessa ja polynomiyhtälöihin ja polynomiepäyhtälöihin sekä polynomifunktioihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAA3 Geometria
Vastaavuus OPS2005 MA03

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu hahmottamaan ja kuvaamaan tilaa sekä muotoa koskevaa tietoa sekä kaksi- että kolmiulotteisissa tilanteissa
- harjaantuu muotoilemaan, perustelemaan ja käyttämään geometrista tietoa käsitteleviä lauseita
- osaa ratkaista geometrisia ongelmia käyttäen hyväksi kuvioiden ja kappaleiden ominaisuuksia, yhdenmuotoisuutta, Pythagoraan lausetta sekä suora- ja vinokulmaisen kolmion trigonometriaa
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä kuvioiden ja kappaleiden tutkimisessa ja geometriaan liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAA4 Vektorit
Vastaavuus OPS2005 MA05

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää vektorikäsitteen ja perehtyy vektorilaskennan perusteisiin
- osaa tutkia kuvioiden ominaisuuksia vektoreiden avulla
- ymmärtää yhtälöryhmän ratkaisemisen periaatteen
- osaa tutkia kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteitä, etäisyyksiä ja kulmia vektoreiden avulla
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä vektoreiden tutkimisessa sekä suoriin ja tasoihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAA5 Analyttinen geometria
Vastaavuus OPS2005 MA04

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää, kuinka analyttinen geometria luo yhteyksiä geometrysten ja algebrallisten käsitteiden välille

- ymmärtää pistejoukon yhtälön käsitteen ja oppii tutkimaan yhtälöiden avulla pisteitä, suoria, ympyröitä ja paraabeleja
- syventää itseisarvokäsitteen ymmärtämystään ja oppii ratkaisemaan sellaisia yksinkertaisia itseisarvoyhtälöitä ja vastaavia epäyhtälöitä, jotka ovat tyyppiä $|f(x)| = a$ tai $|f(x)| = |g(x)|$
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä pistejoukon yhtälön tutkimisessa sekä yhtälöiden, yhtälöryhmien, itseisarvoyhtälöiden ja epäyhtälöiden ratkaisemisessa sovellusongelmissa.

MAA6 Derivaatta

Vastaavuus OPS2005 MA07

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa määrittää rationaalifunktion nollakohdat ja ratkaista yksinkertaisia rationaaliepäyhtälöitä
- omaksuu havainnollisen käsityksen funktion raja-arvosta, jatkuvuudesta ja derivaatasta
- osaa määrittää yksinkertaisten funktioiden derivaatat
- osaa tutkia derivaatan avulla polynomifunktion kulkua ja määrittää sen ääriarvot
- tietää, kuinka rationaalifunktion suurin ja pienin arvo määritetään
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä raja-arvon, jatkuvuuden ja derivaatan tutkimisessa ja rationaaliyhtälöiden ja -epäyhtälöiden ratkaisemisessa sekä polynomi- ja rationaalifunktion derivaatan määrittämisessä sovellusongelmissa.

MAA7 Trigonometriset funktiot

Vastaavuus OPS2005 MA09

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutkii trigonometrisia funktioita yksikköympyrän symmetrioiden avulla
- osaa ratkaista sellaisia trigonometrisia yhtälöitä, jotka ovat tyyppiä $\sin f(x) = a$ tai $\sin f(x) = \sin g(x)$
- osaa trigonometrinen funktioiden yhteydet $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$ ja $\tan x = \frac{\sin x}{\cos x}$
- osaa derivoida yhdistettyjä funktioita
- osaa tutkia trigonometrisia funktioita derivaatan avulla
- osaa hyödyntää trigonometrisia funktioita mallintaessaan jaksollisia ilmiöitä
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä trigonometrinen funktioiden tutkimisessa ja trigonometrinen yhtälöiden ratkaisemisessa ja trigonometrinen funktioiden derivaattojen määrittämisessä sovellusongelmissa.

MAA8 Juuri- ja logaritmfunktiot

Vastaavuus OPS2005 MA08

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kertaa potenssienlaskusäännöt mukaan lukien murtopotenssit
- tuntee juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioiden ominaisuudet ja osaa ratkaista niihin liittyviä yhtälöitä
- osaa tutkia juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioita derivaatan avulla
- osaa hyödyntää eksponenttifunktiota mallintaessaan erilaisia kasvamisen ja vähenemisen ilmiöitä
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioiden tutkimisessa ja juuri-, eksponentti- ja logaritmiyhtälöiden ratkaisemisessa sekä juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktion derivaattojen määrittämisessä sovellusongelmissa.

MAA9 Integraalilaskenta

Vastaavuus OPS2005 MA10

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää integraalifunktion käsitteen ja oppii määrittämään alkeisfunktioiden integraalifunktioita
- ymmärtää määrätyn integraalin käsitteen ja sen yhteyden pinta-alaan
- osaa määrittää pinta-aloja ja tilavuuksia määrätyn integraalin avulla
- perehtyy integraalilaskennan sovelluksiin
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja integraalifunktion määrittämisessä sekä määrätyn integraalin laskemisessa sovellusongelmissa.

MAA10 Todennäköisyys ja tilastot

Vastaavuus OPS2005 MA06

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa havainnollistaa diskreettejä ja jatkuvia tilastollisia jakaumia sekä määrittää ja tulkita jakaumien tunnuslukuja
- perehtyy kombinatorisiin menetelmiin
- perehtyy todennäköisyyden käsitteeseen ja todennäköisyyksien laskusääntöihin
- ymmärtää diskreetin todennäköisyysjakauman käsitteen ja oppii määrittämään jakauman odotusarvon ja soveltamaan sitä
- perehtyy jatkuvan todennäköisyysjakauman käsitteeseen ja oppii soveltamaan normaalijakaumaa
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa sekä jakaumien tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyksien laskemisessa annetun jakauman ja parametrien avulla.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAA11 Lukuteoria ja todistaminen

Vastaavuus OPS2005 MA11

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy logiikan alkeisiin ja tutustuu todistusperiaatteisiin sekä harjoittelee todistamista
- hallitsee lukuteorian peruskäsitteet ja perehtyy alkulukujen ominaisuuksiin
- osaa tutkia kokonaislukujen jaollisuutta jakoyhtälön ja kokonaislukujen kongruenssin avulla
- syventää ymmärrystään lukujonoista ja niiden summista
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä lukujen ominaisuuksien tutkimisessa.

MAA12 Algoritmit matematiikassa

Vastaavuus OPS2005 MA12

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää algoritmista ajatteluaan
- osaa tutkia ja selittää, kuinka algoritmit toimivat
- ymmärtää iteroinnin käsitteen ja oppii ratkaisemaan epälineaarisia yhtälöitä numeerisesti
- osaa tutkia polynomien jaollisuutta ja osaa määrittää polynomin tekijät
- osaa määrittää numeerisesti muutosnopeutta ja pinta-alaa
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä algoritmien tutkimisessa ja laskutoimituksissa.

MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Vastaavuus OPS2005 MA13

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää differentiaali- ja integraalilaskennan teoreettisten perusteiden tuntemustaan
- osaa tutkia aidosti monotonisten funktioiden käänteisfunktioita
- täydentää integraalilaskennan taitojaan ja soveltaa niitä muun muassa jatkuvien todennäköisyysjakaumien tutkimiseen
- osaa tutkia lukujonon raja-arvoa, sarjoja ja niiden summia
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja derivaatan laskemisessa annetun muuttujan suhteen sekä epäoleellisten integraalien, lukujonon raja-arvon ja sarjan summan laskemisessa sovellustehtävissä.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MAA14 Kertauskurssi

Kurssilla kerrataan pakollisten kurssien keskeisimmät käsitteet ja niiden sovellukset. Kurssi valmentaa yo-kirjoituksiin.

Matematiikan lyhyt oppimäärä

Pakolliset kurssit

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt
Vastaavuus OPS2005 NB01

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu käyttämään matematiikkaa jokapäiväisen elämän ongelmien ratkaisemisessa ja oppii luottamaan omiin matemaattisiin kykyihinsä
- ymmärtää lineaarisen riippuvuuden, verrannollisuuden ja toisen asteen polynomifunktion käsitteet
- vahvistaa yhtälöiden ratkaisemisen taitojaan ja oppii ratkaisemaan toisen asteen yhtälöitä
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä polynomifunktion tutkimisessa ja polynomiyhtälöihin sekä polynomifunktioihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAB3 Geometria
Vastaavuus OPS2005 NB02

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu tekemään havaintoja ja päätelmiä kuvioiden ja kappaleiden geometrisista ominaisuuksista
- vahvistaa tasokuvioiden ja kolmiulotteisten kappaleiden kuvien piirtämisen taitojaan
- osaa ratkaista käytännön ongelmia geometriaa hyväksi käyttäen
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä kuvioiden ja kappaleiden tutkimisessa ja geometriaan liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.

MAB4 Matemaattisia malleja
Vastaavuus OPS2005 NB03

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- näkee reaali maailman ilmiöissä säännönmukaisuuksia ja riippuvuuksia ja kuvaa niitä matemaattisilla malleilla

- tottuu arvioimaan mallien hyvyttä ja käyttökelpoisuutta
- tutustuu ennusteiden tekemiseen mallien pohjalta
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä polynomi- ja eksponenttifunktion ominaisuuksien tutkimisessa sekä polynomi- ja eksponenttiyhtälöiden ratkaisussa sovellusongelmien yhteydessä.

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys

Vastaavuus OPS2005 NB05

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu käsittelemään ja tulkitsemaan tilastollisia aineistoja
- arvioi erilaisia regressiomalleja mm. taulukkolaskentaohjelman avulla ja tekee ennusteita mallien avulla
- perehtyy todennäköisyyslaskennan perusteisiin
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa sekä diskreettien jakaumien tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyslaskennassa.

MAB6 Talousmatematiikka

Vastaavuus OPS2005 NB07

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää prosenttilaskennan taitojaan
- ymmärtää talouselämässä käytettyjä käsitteitä
- kehittää matemaattisia valmiuksiaan oman taloutensa suunnitteluun
- vahvistaa laskennallista pohjaansa yrittäjyyden ja taloustiedon opiskeluun
- soveltaa tilastollisia menetelmiä aineistojen käsittelyyn
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä laskelmien tekemisessä ja yhtälöiden ratkaisemisessa sovellusongelmissa.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAB7 Matemaattinen analyysi

Vastaavuus OPS2005 NB04

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutkii funktion muutosnopeutta graafisin ja numeerisin menetelmin
- ymmärtää derivaatan käsitteen muutosnopeuden mittana
- osaa tutkia polynomifunktion kulkua derivaatan avulla
- osaa määrittää sovellusten yhteydessä polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä funktion kulun tutkimisessa ja funktion derivaatan sekä suljetun välin ääriarvojen määrittämisessä sovellustehtävissä.

MAB8 Tilastot ja todennäköisyys II

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- vahvistaa ja monipuolistaa tilastojen käsittelytaitojaan
- osaa määrittää tilastollisia tunnuslukuja ja todennäköisyyksiä jatkuvien jakaumien avulla hyödyntäen teknisiä apuvälineitä
- osaa käyttää teknisiä apuvälineitä digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa, todennäköisyysjakauman odotusarvon ja keskihajonnan määrittämisessä, todennäköisyyksien laskemisessa annetun jakauman ja parametrien avulla sekä luottamusvälin laskemisessa.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MAB9 Kertauskurssi

Kurssilla kerrataan pakollisten kurssien keskeisimmät käsitteet ja niiden sovellukset. Kurssi valmentaa yo-kirjoituksiin.

Biologia

Pakolliset kurssit

BI1 Elämä ja evoluutio

Kurssilla perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Kurssilla tutustutaan myös biologian tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteellistä ajattelua. Keskeinen näkökulma kurssilla on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen.

BI2 Ekologia ja ympäristö

Vastaavuus OPS2005 BI03

Kurssi tarkastelee ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta sekä sen uhkia Suomessa ja muualla maailmassa. Keskeisinä teemoina ovat luonnon monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja mahdollisuudet suojella monimuotoisuutta. Kurssi perehdyttää myös muihin ekologisiiin ympäristöongelmiin. Kurssilla tehdään itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoinen ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai kehittämisprojekti.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI3 Solu ja perinnöllisyys

Vastaavuus OPS2005 BI02

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa syventämään ymmärrystä solun rakenteesta ja toiminnasta. Kurssilla tarkastellaan myös solun toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Kurssin työtavoille on keskeistä kokeellisuus ja opiskelijan omat tutkimukset.

BI4 Ihmisen biologia

Vastaavuus OPS2005 BI04

Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen. Kurssilla tarkastellaan ihmiselimistön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.

BI5 Biologian sovellukset

Vastaavuus OPS2005 BI05

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Kurssilla perehdytään biologian erilaisiin sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geeniteknologian ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Kurssilla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa biologian soveltamiseen liittyvän kokeen tai tutkimuksen.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

BI6 Mikrobiologia

Kurssilla tutustutaan laborointien ja ryhmätöiden avulla mikrobien elintoimintoihin ja merkitykseen hajottajina, elintarvikkeiden tuottajina sekä tautien aiheuttajina. Muuta huomioitavaa: Tehdään laborointeja työselostuksineen. Lisäksi yksi kirjallisuuteen perustuva parityö.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

BI7 Biologian kertauskurssi

Kurssilla kerrataan ja syvennetään aikaisempiin kursseihin sisältyviä asioita ja ratkaistaan yo-tehtäviä. Tehtävät valitaan osanottajien kiinnostuksen mukaan. Kurssi on lähinnä tarkoitettu ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville oppilaille.

Maantiede

Pakollinen kurssi

GE1 Maailma muutoksessa Vastaavuus OPS2005 GE03

Kurssi perehdyttää opiskelijan muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Kurssin aikana seurataan ajankohtaisuutisointia eri puolilta maailmaa ja hahmotetaan globaaleja riskialueita sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta. Kurssi käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä ja mahdollisuuksia hillitä, varautua, ennakoida sekä sopeutua riskeihin. Keskeisiä näkökulmia ovat ekososiaalinen kestävyys, kiertotalous ja globaalit kehityskysymykset.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

GE2 Sininen planeetta Vastaavuus OPS2005 GE01

Kurssilla tarkastellaan luonnonmaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kurssilla tutustutaan luonnonmaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geometriaa hyväksi käyttäen tulkitsemaan luonnonmaisemia ja niiden syntyä. Kurssi perehdyttää luonnonmaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

GE3 Yhteinen maailma Vastaavuus OPS2005 GE01

Kurssilla tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana on luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta. Kurssilla tutustutaan ihmismaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geometriaa hyväksi käyttäen tulkitsemaan ihmistoiminnan jäsentymistä maapallolla. Kurssi perehdyttää ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä.

GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta
Vastaavuus OPS2005 GE04

Kurssi perehdyttää aiemmillä kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia kurssilla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.

Fysiikka

Pakollinen kurssi

FY1 Fysiikka luonnontieteenä
Vastaavuus OPS2005 FY01

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokemuksia, jotka herättävät ja syventävät kiinnostusta fysiikkaa ja sen opiskelua kohtaan
- ymmärtää, kuinka luonnontieteellinen tieto rakentuu kokeellisen toiminnan ja siihen kytkeytyvän mallintamisen kautta
- osaa suunnitella ja toteuttaa yksinkertaisia luonnontieteellisiä kokeita
- tutustuu aineen ja maailmankaikkeuden rakenteeseen liittyviin peruskäsitteisiin ja jäsentää käsitystään luonnon perusrakenteista
- osaa käyttää ja soveltaa liikeilmiöiden käsitteitä jokapäiväisen elämän ilmiöissä
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa opiskelun tukena.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FY2 Lämpö
Vastaavuus OPS2005 FY02

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa lämpöilmiöiden käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa tutkia aineen termodynaamiseen tilaan ja olomuodon muutoksiin liittyviä ilmiöitä
- syventää ymmärrystään energiasta fysiikan keskeisenä käsitteenä
- kehittää valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan päätöksentekoon.

FY3 Sähkö
Vastaavuus OPS2005 FY06

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa sähköön liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- harjaantuu matemaattisessa mallintamisessa ja suureyhtälöiden käyttämisessä
- osaa tutkia kokeellisesti sähköön liittyviä ilmiöitä ja osaa tehdä sähköopin perusmittauksia
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tutkimusten tekemisessä.

FY4 Voima ja liike
Vastaavuus OPS2005 FY04

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa voiman ja liikkeen käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- ymmärtää säilymislakien merkityksen fysiikassa
- osaa tutkia kokeellisesti voimaan ja liikkeeseen liittyviä ilmiöitä
- harjaantuu graafisten esitysten käyttämisessä ja tuottamisessa.

FY5 Jaksollinen liike ja aallot

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa jaksollisen liikkeen ja aaltojen käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- perehtyy värähdys- ja aaltoliikkeen perusteisiin tutkimalla mekaanista värähtelyä ja ääntä
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa mallintamisen välineenä.

FY6 Sähkömagnetismi

Vastaavuus OPS2005 FY07

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa sähkömagnetismiin ja valoon liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tuotosten muodostamisessa
- harjaantuu ilmaisemaan itseään fysiikalle ominaisilla tavoilla ja analysoimaan eri tietolähteiden argumentointia.

FY7 Aine ja säteily

Vastaavuus OPS2005 FY08

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa aineen ja säteilyn käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- syventää kokonaiskuvaa fysiikasta aineen ja maailmankaikkeuden rakennetta selittävänä tieteenä.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

FY 9 Kertauskurssi

Kurssilla kerrataan pakollisten kurssien keskeisimmät käsitteet ja niiden sovellukset. Kurssi valmentaa yo-kirjoituksiin.

Kemia

Pakollinen kurssi

KE1 Kemiaa kaikkialla

Vastaavuus OPS2005 KE01

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokemuksia, jotka herättävät ja syventävät kiinnostusta kemiaa ja sen opiskelua kohtaan
- kehittää valmiuksia osallistua kemiaan liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun

- osaa käyttää ja soveltaa tietoa aineiden ominaisuuksista jokapäiväisen elämän ja ympäristön ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja erilaisia malleja käyttäen erilaisia kemian ilmiöitä sekä ottaa huomioon työturvallisuuskohdat
- osaa käyttää aineen ominaisuuksien päättelyssä aineen rakenteen malleja, jaksollista järjestelmää ja tietolähteitä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KE2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa
Vastaavuus OPS2005 KE02

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa orgaanisiin yhdisteisiin ja ainemäärään liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja erilaisia malleja käyttäen orgaanisiin yhdisteisiin, ainemäärään ja pitoisuuteen liittyviä ilmiöitä
- ymmärtää, kuinka kemiallinen tieto rakentuu kokeellisen toiminnan ja siihen kytkeytyvän mallintamisen kautta
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa mallintamisen välineenä.

KE3 Reaktiot ja energia
Vastaavuus OPS2005 KE03

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa reaktioihin liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja erilaisia malleja käyttäen reaktioihin liittyviä ilmiöitä
- ymmärtää aineen ja energian häviämättömyyden merkityksen kemiassa.

KE4 Materiaalit ja teknologia
Vastaavuus OPS2005 KE04

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa materiaaleihin ja teknologiaan liittyviä kemian käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön ja yhteiskunnan ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja malleja käyttäen materiaaleihin ja sähkökemian liittyviä ilmiöitä
- harjaantuu ilmaisemaan itseään kemialle ominaisilla tavoilla ja analysoimaan eri tietolähteiden argumentointia
- osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tuotosten muodostamisessa.

KE5 Reaktiot ja tasapaino
Vastaavuus OPS2005 KE05

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa käyttää ja soveltaa reaktioiden ja kemiallisen tasapainon käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä
- osaa tutkia kokeellisesti ja malleja käyttäen reaktioihin ja kemialliseen tasapainoon liittyviä ilmiöitä
- osaa käyttää laskennallisia ja graafisia malleja reaktionopeuden ja kemiallisen tasapainon kuvaamisessa, selittämisessä ja ennusteiden tekemisessä.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

KE7 Kemian kertauskurssi

Lukion kemian kokoava ja syventävä kurssi, jossa kehitetään ongelmanratkaisutaitoja ja syvennetään kemian lainalaisuuksien tuntemusta. Kurssi valmentaa ylioppilaskokeeseen.

KE9 Kemian työkurssi

Kurssikuvaus tulee myöhemmin

Filosofia

Pakolliset kurssit

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Vastaavuus OPS2005 FF01

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- muodostaa perustellun käsityksen filosofian luonteesta ja menetelmistä tutustumalla filosofisiin ongelmiin ja niiden mahdollisiin ratkaisuihin
- oppii arvioimaan väitteiden totuutta sekä harjaantuu esittämään ja vaatimaan erilaisille mielipiteille ja väitteille perusteluja sekä hahmottamaan esitettyjen perustelujen rakennetta ja arvioimaan niiden pätevyyttä
- tuntee ja oppii erilaisten harjoitusten kautta soveltamaan filosofian työtapoja, kuten oletusten kyseenalaistamista, käsitteiden luokittelua ja määrittelemistä sekä ajatuskokeiden ja vastaesimerkkien käyttöä
- perehtyy joihinkin keskeisiin filosofisiin kysymyksiin ja niihin liittyviin käsitteellisiin erotteluihin
- tuntee perustavia tieto-opillisia erotteluja, osaa eritellä ja arvioida kriittisesti erilaisia tiedollisia uskomuksia ja tutustuu tietämiseen joissain lukion oppiaineissa.

FI2 Etiikka

Vastaavuus OPS2005 FF02

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy filosofisen etiikan keskeisiin käsitteisiin, kysymyksiin ja teorioihin sekä ympäristöfilosofian perusteisiin
- hahmottaa normatiivisten väitteiden luonteen ja suhteen kuvaileviin väitteisiin sekä osaa perustella käsityksiä hyvästä ja oikeasta
- osaa jäsentää oman elämänsä merkityksellisyyttä ja elämänvalintojaan filosofisen käsitteistön avulla
- osaa perustella moraalien velvoittavuuden ja soveltaa moraalisiin filosofisiin käsitte-erotteluihin ja johdonmukaista argumentaatiota
- osaa eritellä ja arvioida toimintaa eettisesti sekä kykenee jäsentämään omia moraalisia ratkaisujaan ja arvioimaan filosofisen etiikan välinein.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FI3 Yhteiskuntafilosofia

Vastaavuus OPS2005 FF04

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin sekä perusnäkömyksiin yksilön suhteesta yhteisöihin, yhteiskuntaan ja valtioon
- oppii käyttämään keskeisiä filosofisia käsitteitä yhteiskunnallisen ja poliittisen toiminnan jäsentämiseen sekä omien yhteiskunnallisten ratkaisujensa perustelemiseen
- oppii erittelemään oikeudenmukaisuutta, vallankäyttöä ja työnjakoa yksilöiden, yhteisöjen ja instituutioiden toiminnassa
- oppii arvioimaan käsitteellisesti yhteiskunnallisen järjestyksen rakentumista, perustelemista ja oikeutusta
- osaa soveltaa oppimaansa ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

FI4 Tieto, tiede ja todellisuus
Vastaavuus OPS2005 FF03

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- hahmottaa filosofiaa, eri tieteisiin ja arkielämään perustuvia käsityksiä todellisuuden rakenteesta
- osaa eritellä ja arvioida filosofiaa teorioita todellisuudesta, totuudesta, tiedosta ja tieteestä
- osaa jäsentää ja eritellä tieteellisen tutkimuksen, päättelyn ja selittämisen luonnetta
- osaa jäsentää havainnon ja tiedon sekä tieteellisten teorioiden ja mallien suhdetta todellisuuteen
- oppii hahmottamaan erityistieteiden tieteenfilosofiaa kysymyksiä joissain lukion oppiaineissa.

Psykologia

Pakollinen kurssi

PS1 Psykkinen toiminta ja oppiminen
Vastaavuus OPS2005 PS01

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää biologisten, psykkinen, sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden merkityksen ihmisen toiminnan selittämisessä ja ymmärtämisessä
- tuntee psykologian keskeisiä aihepiirejä, kuten tunteet, motivaatio ja kognitiiviset toiminnot, sekä osaa havainnoida ja pohtia ihmisen toimintaa ja omaa psykkinen hyvinvointiaan näitä kuvaavien käsitteiden avulla
- perehtyy oppimisen prosesseihin liittyvään psykkinen tietoon ja osaa pohtia omaa opiskeluaan sen pohjalta
- osaa esittää esimerkkejä psykkinen tutkimuksen aihepiireistä ja niihin liittyvistä tutkimuksista sekä analysoida ja arvioida tiedon tutkimusperusteita
- ymmärtää psykkinen tiedon perustuvan tutkimukseen ja tunnistaa tieteellisen ajattelun peruspiirteitä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

PS2 Kehittyvä ihminen
Vastaavuus OPS2005 PS02

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tietää, miten ihmisen kehitystä tutkitaan, ja osaa arvioida tiedon perusteita
- osaa eritellä ihmisen kehitykseen vaikuttavia tekijöitä ja niiden vuorovaikutusta
- perehtyy kehityksen osa-alueisiin ja osaa eritellä niiden keskinäistä vuorovaikutusta sekä osaa selittää kehityksen jatkuvuutta yksilön elämänkaaren aikana
- perehtyy erityisesti lapsuus- ja nuoruusiän psykologiaan ja niihin liittyvään teoria- ja tutkimustietoon

- tuntee hermoston toiminnan periaatteita sekä ymmärtää niiden yhteyden yksilön psyykkiseen kehitykseen
- osaa arvioida kehityspsykologista tietoa ja soveltaa sitä itsensä ja muiden ihmisten ymmärtämiseen.

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tunnistaa kognitiivista toimintaa ohjaavia yleisiä periaatteita ja osaa soveltaa niitä kognitiivisten ilmiöiden tarkastelemiseen
- perehtyy kognitiivisiin perustoimintoihin eli havaitsemiseen, tarkkaavaisuuteen ja muistiin sekä yhteen korkeamman kognitiivisen toiminnan ilmiöön, kuten päätöksenteko, ongelmanratkaisu, asiantuntijuus tai kielelliset toiminnot
- perehtyy kognitiivisten toimintojen tutkimukseen ja pystyy arvioimaan sitä
- ymmärtää kognitiivisen toiminnan hermostollista perustaa ja yhteyksiä psyykkisiin toimintoihin.

PS4 Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu tunteita ja mielenterveyttä koskevaan tutkimukseen ja ymmärtää, miten näitä aiheita voidaan tutkia, ja osaa arvioida tutkimuksia kriittisesti
- osaa kuvata, miten emootiot syntyvät biologisten ja kognitiivisten tekijöiden vuorovaikutuksessa, ja pohtia niiden kulttuurisidonnaisuutta
- osaa eritellä tunteiden merkitystä vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille
- tuntee psyykkiseen hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä ja psyykkisen tasapainon ylläpitämisen keinoja
- osaa tarkastella omaa psyykkistä hyvinvointiaan psykologisen tiedon valossa ja saa perusteita tehdä omaa hyvinvointiaan tukevia ratkaisuja
- ymmärtää mielenterveyteen vaikuttavia psykologisia, biologisia, sosiaalisia ja kulttuurisia tekijöitä
- tunnistaa yleisimmät mielenterveyden häiriöt ja ongelmat sekä ymmärtää mielenterveyden ja sen ongelmien määrittelyn haasteellisuuden
- syventyy vähintään yhden mielenterveyden häiriön syihin, oireisiin ja hoitoon.

PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää persoonallisuus-käsitteen laaja-alaisuuden
- tunnistaa ja osaa selittää keskeisiä yksilöiden välisiä eroja, kuten temperamentti, persoonallisuuden piirteet, älykyys, lahjakkuus ja tulkintatyylit
- tuntee yksilöllisten erojen biologista perustaa
- tutustuu persoonallisuutta ja sosiaalipsykologiaa koskevaan tutkimukseen
- syventää ymmärrystään psykologian tutkimusmenetelmistä yksilöllisten erojen ja persoonallisuuspsykologian tutkimuksen osalta
- osaa tarkastella yksilön toimintaa persoonallisuuden, tilanetekijöiden ja kulttuurin vuorovaikutuksen tuloksena
- osaa soveltaa persoonallisuuspsykologista ja sosiaalipsykologista tietoa erilaisuuden ymmärtämiseen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

PS6 Sosiaalipsykologian tutkimustyökurssi

Kurssilla syvennytään tarkastelemaan joitain sosiaalipsykologian keskeisiä tutkimuskohteita, kuten ihmisten välistä vuorovaikutusta ja ryhmädynamiikkaa. Lisäksi tutustutaan itse toteutetun tutkimuksen avulla

psykologisen tutkimuksen peruskäsitteistöön ja tutkimuksen teon eri vaiheisiin. Kurssin tavoitteena on myös antaa valmiudet vastata psykologian yo-kirjoituksissa tutkimuskysymyksiin. Kurssin voi suorittaa PS 01 - ja PS 02 - kurssien jälkeen. Ajallisesti vaativa kurssi.

PS7 Psykologian kertauskurssi

Kurssilla kerrataan lukion pakollisen ja syventävien kurssien keskeiset sisällöt. Perehdytään ainereaalikoeseen, ylioppilastehtäviin ja harjoitellaan niihin vastaamista. Kurssi antaa hyvät valmiudet psykologian ainereaalikoetta varten. Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä. Kertauskurssi on tarkoitettu psykologian kirjoittajille.

PS10 Mediapsykologia-kurssi

Kurssilla tutustutaan mediapsykologian perusteisiin ja median vaikuttamisen psykologisiin keinoihin. Tarkastelun kohteena on esimerkiksi, miten media ja ihmisen havaitseminen, tunteet, motiivit ja tiedostamaton vaikuttavat toisiinsa. Lisäksi tarkastellaan, miten median avulla rakennetaan identiteettiä. Mediapsykologisen tiedon käytännön sovelluksena voidaan toteuttaa oma "televisiomainos".

Historia

Pakolliset kurssit

HI1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa
Vastaavuus OPS2005 HI01

Kurssi tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä. Opetuksen näkökulma on nykyisyyden selittämisessä sekä historiallisten ilmiöiden pitkän aikavälin tarkastelussa. Kurssilla tutustutaan yhteiskunnallis-taloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan. Kurssilla harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä.

HI2 Kansainväliset suhteet
Vastaavuus OPS2005 HI03

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Kurssilla analysoidaan kansainvälistä politiikkaa erilaisten taloudellisten ja ideologisten mallien näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat kilpailun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Kurssilla syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytään kansainvälisiin suhteisiin liittyvien erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin.

HI3 Itsenäisen Suomen historia
Vastaavuus OPS2005 HI04

Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan loppupuolelta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Kurssilla perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

H14 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys
Vastaavuus OPS2005 HI02

Kurssi tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Kurssilla perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena on eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde, sukupuoli ja arkielämä.

H15 Ruotsin itämaasta Suomeksi
Vastaavuus OPS2005 HI05

Kurssi tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Kurssilla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa. Kurssilla syvennyttään erityisesti lähiympäristön historian lähteisiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin.

H16 Maailman kulttuurit kohtaavat
Vastaavuus OPS2005 HI06

Kurssilla perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutoksiin sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

H17 Maailman tilanne nyt -mediakurssi
Vastaavuus OPS2005 HI07

Kurssilla tutustutaan maailmanpolitiikan polttopisteisiin. Kriisien taustoja pyritään selvittämään kaikkien osapuolten näkökulmasta. Opiskelussa hyödynnetään monipuolisesti eri tiedotusvälineitä. Kurssilla tutustutaan oman aikamme median toimintaan ja tehdään mediakriittisiä oppilastoita. Muuta huomioitavaa: Kurssilla tehdään oma työ jostain oman aikamme maailman ajankohtaisesta kysymyksestä.

H19 Historian kertauskurssi

Kurssilla kerrataan lukion pakolliset ja valinnaiset kurssit. Opiskelijat tutustuvat erilaisiin historian yökokeen tehtävätyyppeihin ja saavat niihin vastausohjeita. Ainereaalikokeeseen valmistautumisen yhteydessä tutustutaan erilaisiin opiskeluteknikoihin. Kurssilla pohditaan historian lähteitä ja lähdekritiikin erilaisia muotoja, miten kuvallisia ja kirjallisia lähteitä pitää analysoida, jne.

Kurssilla harjoitellaan uuden sähköisen ylioppilaskokeeseen vastaamista ja tutustutaan uuteen pisteytykseen.

Yhteiskuntaoppi

Pakolliset kurssit

YH1 Suomalainen yhteiskunta
Vastaavuus OPS2005 YH01

Kurssi perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

YH2 Taloustieto
Vastaavuus OPS2005 YH02

Taloustieteisiin pohjautuva kurssi johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Kurssilla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestävän kehityksen näkökulmasta.

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma
Vastaavuus OPS2005 YH04

Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Kurssi aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Se kannustaa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun. Kurssin toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa hyödynnetään mediaa ja muita monipuolisia informaatiolähteitä.

Valtakunnallinen syventävä kurssi

YH4 Kansalaisen lakitieto
Vastaavuus OPS2005 YH03

Kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

YH5 Bisnes I
Vastaavuus OPS2005 YH05

Kurssikuvaus tulossa

YH6 Bisnes II

Kurssikuvaus tulossa

YH7 Yhteiskuntaopin kertauskurssi

Kurssilla kerrataan lukion pakolliset ja valinnaiset kurssit. Opiskelijat tutustuvat erilaisiin yhteiskuntaopin yo-kokeen tehtävätyyppeihin ja saavat niihin vastausohjeita. Ainereaalikokeeseen valmistautumisen yhteydessä tutustutaan erilaisiin opiskeluteknikoihin. Opiskelijat syventävät tietojaan Suomen yhteiskunta-

ja talouselämästä ja niiden vuorovaikutuksesta globaalin maailman kanssa. Opiskelijat tutustuvat erilaisiin yhteiskunnasta kertoviin lähteisiin ja niiden tulkintaan, kuten tilastoihin, kuvaajiin ja tekstidokumentteihin.

Kurssilla harjoitellaan uuden sähköisen ylioppilaskokeeseen vastaamista ja tutustutaan uuteen pisteytykseen.

Uskonto

Evankelis-luterilainen uskonto

Pakolliset kurssit

UE1 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää uskonnollisten ja ei-uskonnollisten katsomusten luonnetta ja sisäistä monimuotoisuutta
- osaa jäsentää uskontoa ilmiönä ja tuntee uskontojen tutkimusta
- tuntee juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin yhteisiä juuria, niiden keskeisiä piirteitä, kulttuuriperintöä ja vaikutusta yhteiskuntaan
- osaa keskustella juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä
- kehittää valmiuksia toimia moniuskontoisissa ja monikulttuurisissa ympäristöissä ja työelämässä.

UE2 Maailmanlaajuinen kristinusko

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää kristinuskon merkitystä, kulttuurin, yhteiskunnan ja yksilön näkökulmasta
- tuntee kristinuskon keskeiset suuntaukset ja niiden syntytaustan ja pystyy vertailemaan niiden keskeisiä piirteitä
- perehtyy kristinuskon erilaisiin tulkintatapoihin ja ilmenemismuotoihin eri puolilla maailmaa
- osaa analysoida ja arvioida ajankohtaista kristinuskoon liittyvää keskustelua.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneitä uskontoja osana yksilön ja yhteisön elämää sekä niiden vaikutuksia kulttuuriin ja yhteiskuntaan
- tuntee Intiassa ja Kiinassa syntyneiden uskontojen ilmenemistä ja vaikutuksia länsimaissa
- tietää luonnonuskontojen levinneisyyden ja keskeiset piirteet
- perehtyy uusien uskonnollisten liikkeiden taustaan ja keskeisiin piirteisiin
- kehittää valmiuksia toimia työelämässä ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä.

UE4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu monipuolisesti uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen nyky-Suomessa
- perehtyy uskontojen vaikutukseen ja merkitykseen julkisella, yksityisellä, kolmannella ja neljännellä sektorilla
- ymmärtää, että tietoa uskonnoista tarvitaan yhteiskuntaelämän eri osa-alueilla

- osaa analysoida uskonnonvapauden ja uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen liittyvää ajankohtaista keskustelua
- osaa toimia aktiivisena kansalaisena ja yhteiskunnan jäsenenä
- kehittää valmiuksia osallistua uskontojen ja katsomusten väliseen dialogiin.

UE5 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee uskonnon tutkimuksen näkökulmia ja menetelmiä eri tieteenaloilla sekä ajankohtaista tutkimusta
- hahmottaa uskonnon ja taiteen suhdetta: uskonnollisen taiteen ja arkkitehtuurin merkitystä uskonnoissa ja uskontojen vaikutusta taiteen kehitykseen
- perehtyy siihen, miten uskonnollisen taiteen kautta ilmaistaan uskonnon, erityisesti kristinuskon, keskeisiä oppeja
- tutustuu uskonnolliseen symboliikkaan ja siihen, miten taiteessa ja populaarikulttuurissa käsitellään uskonnollisia teemoja
- tuntee muinaissuomalaisen uskonnon ja kristinuskon vaikutuksia suomalaisessa kulttuuriperinnössä.

UE6 Uskonnot ja media

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu uskontoon liittyviin ajankohtaisiin teemoihin mediassa
- osaa analysoida ja arvioida uskonnon ja median välisiä suhteita
- osaa arvioida kriittisesti uskontoon liittyvää informaatiota ja sen lähteitä
- osallistuu uskontoon liittyvän mediasisällön tuottamiseen tai laatii media-analyysin.

Elämäkatsomustieto

Pakolliset kurssit

ET1 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu

Vastaavuus OPS2005 ET02

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää ja osaa soveltaa maailmankatsomuksellisia käsitteitä ja hahmottaa niiden välisiä yhteyksiä sekä osaa eritellä erilaisten maailmankatsomusten piirteitä ja lähtökohtia
- ymmärtää, miten yksilölliset ja yhteiskunnalliset tekijät vaikuttavat maailmankatsomuksen muotoutumiseen, ja osaa eritellä oman katsomuksensa ja siihen liittyvien uskomusten muotoutumista
- osaa tarkastella kriittisesti niin omia kuin muiden uskomuksia sekä erilaisten medioiden tarjoamaa informaatiota
- osaa hyödyntää eri oppiaineissa oppimaansa elämäkatsomuksensa muodostamisessa ja erottaa tieteellisen, ei-tieteellisen ja epätieteellisen maailmankuvan.

ET2 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä

Vastaavuus OPS2005 ET01

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee erilaisia ihmiskäsityksiä ja osaa eritellä ja arvioida, miten erilaiset ihmiskäsitykset ja -ihanteet johtavat erilaisiin ja joskus keskenään ristiriitaisiin vastauksiin ihmiselämän keskeisistä kysymyksistä
- osaa pohtia oman identiteettinsä osatekijöitä sekä soveltaa erilaisia ihmiskuvallisia ja katsomuksellisia

vaihtoehtoja keskeisiin omaa hyvää elämäänsä koskeviin kysymyksiin

- ymmärtää ihmisarvon perustavan eettisen merkityksen, tuntee keskeisimmät ihmisoikeusasiakirjat ja osaa soveltaa ihmisoikeusajattelua erilaisissa yhteyksissä, kuten uskonnon- ja sanavapautta koskevissa kysymyksissä
- tutustuu erilaisiin käsityksiin hyvästä elämästä ja osaa eritellä ja arvioida niiden taustalla olevia maailmankatsomuksellisia perusteita
- kehittää taitojaan ilmaista identiteettiään ja elämäkatsomustaan sekä niihin liittyviä näkemyksiään ja tuntemuksiaan toisia ja yhdenvertaisuutta kunnioittaen, johdonmukaisesti ja luovasti.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ET3 Yksilö ja yhteisö

Vastaavuus OPS2005 ET03

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- hahmottaa yhteisöllisyyden merkityksen ihmisyydelle ja omalle yksilölliselle identiteetilleen ja saa välineitä myönteisen yhteisöllisyyden hyödyntämiseen oman identiteettinsä rakentamisessa
- ymmärtää, että sosiaalisia ilmiöitä sekä yhteiskunnallisia rakenteita ja muutoksia voidaan tarkastella tieteellisesti ja että näillä on suuri merkitys yksilön elämänvalinnoille
- osaa jäsentää omaa asemaansa yksilönä yhteisöissä, kansalaisena valtiossa ja toimijana talousjärjestelmässä sekä arvioida yksilön vaikutusmahdollisuuksia ja vastuuta eri alueilla ja kasvattaa valmiuttaan rakentavaan yhteiskunnalliseen osallistumiseen
- ymmärtää ja osaa perustella ihmisoikeuksien, uskonnon- ja omantunnon vapauden, yhdenvertaisuuden, demokratian, rauhan, yhteiskunnallisen ja globaalin oikeudenmukaisuuden sekä kestävä tulevaisuuden rakentamisen lähtökohtia ja periaatteita
- osaa tarkastella kriittisesti yhteiskuntaa ja sen rakenteita sekä kasvattaa yhteiskunnallista kuvittelukykyään ja aktiivisuuttaan siten, että hahmottaa tulevaisuuden mahdollisuuksina ja vaihtoehtoisina tapahtumakulkuina, joihin pystyy myös omalla toiminnallaan vaikuttamaan.

ET4 Kulttuurit katsomuksen muovaajina

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää kulttuurin merkityksen ihmisyydelle ja omalle elämäkatsomukselleen sekä saa välineitä myönteisen kulttuurisen identiteetin rakentamisessa
- osaa käyttää kulttuurintutkimuksen käsitteistöä ja muodostaa kulttuureja koskeviin kysymyksiin oman perustellun kantansa sekä tunnistaa vihapuheen ja erottaa sen sanavapauden vastuullisesta käytöstä
- hahmottaa suomalaisuuden historiallisesti rakentuvana ja muuttuvana jatkumona, johon kuuluvat niin ulkoiset vaikutteet kuin sisäinen moninaisuus sekä vähemmistökulttuurit
- ymmärtää, että kulttuurit ovat vuorovaikutuksessa keskenään eikä mikään kulttuuri ole kehittynyt ilman ulkoisia vaikutteita kulttuurin ydinpiirteisiin, kuten elämäntapoihin, kieleen, teknologiaan ja uskomuksiin
- osaa hahmottaa erilaiset elämäkatsomukselliset ratkaisut ja identiteettivalinnat sekä maailman kulttuurisen moninaisuuden rikkautena ja perustella niiden yhdenvertaisen kohtelun.

ET5 Katsomusten maailma

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää kykyään lukea, tulkita ja ymmärtää erilaisia uskonnollisia ja uskonnottomia maailmankatsomuksia ja verrata niiden lähtökohtia ja elämäntapaa omaan elämäkatsomukseensa
- ymmärtää, että maailmankatsomukset, uskonto ja uskonnollisuus ovat historiallisesti rakentuneita,

erittäin monimuotoisia ja muuttuvia ilmiöitä, joilla on merkittävä kulttuurinen ja yhteiskunnallinen merkitys

- tutustuu uskontojen, uskonnollisuuden ja uskonnottomuuden tieteelliseen tutkimukseen, määrittelyyn ja selittämiseen hahmottaen sen lähtökohtia ja tavoitteenasetteluja
- hallitsee käsitteitä, tietoa ja taitoja, joiden avulla hän osaa pohtia ja analysoida maailmankatsomuksellisiin järjestelmiin, kuten sekulaariin humanismiin ja uskontoihin, liittyviä kysymyksiä sekä muodostaa niihin oman perustellun kantansa
- perehtyy uskontokritiikin keskeisiin argumentteihin, tutustuu humanismiin ja vapaa-ajattelun historiaan
- perehtyy Lähi-idän uskontoihin sekä joihinkin muihin uskontoihin ja maailmankatsomuksellisiin järjestelmiin hahmottaen niiden keskeisiä piirteitä, sisäistä monimuotoisuutta sekä vaikutusta kulttuuriin ja yhteiskuntaan erityisesti suomalaisesta näkökulmasta.

ET6 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus (ET6)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tunnistaa nykyaikaisten maailmankatsomusten kannalta historiallisesti, kulttuurisesti ja katsomuksellisesti merkittäviä historiallisia käännteitä ihmiskunnan tavassa elää
- ymmärtää kulttuurien ja yhteiskuntamuotojen kontingentin ja rakentuneen luonteen
- osaa arvioida evoluution, abstraktien eettisten järjestelmien, valistuksen ja tieteellis-teknologisen vallankumouksen merkitystä nykyaikaisille maailmankatsomuksille ja oman elämänsä rakentumiselle
- hahmottaa erilaisia suhtautumistapoja teknologiaan ja sen kehitykseen sekä ymmärtää teknologian ja teknisen muutoksen yhteydet ympäristössä, yhteiskunnassa ja kulttuurissa tapahtuviin muutoksiin
- osaa arvioida teknologian ja teknisen muutoksen roolia kestäväen tulevaisuuden rakentamisen osana sekä pystyy osallistumaan ihmiskunnan ja maapallon tulevaisuutta koskevaan keskusteluun.

Terveystieto

Pakollinen kurssi

TE1 Terveyden perusteet

Vastaavuus OPS2005 TE01

Pakollisella kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveysosaamista ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien ja arjen terveysosaamisen kehittäminen, mielenterveyden suojaaminen sekä ajankohtaisten ja opiskelijoiden esille nostamien asioiden käsittely.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TE2 Ihminen, ympäristö ja terveys

Vastaavuus OPS2005 TE02

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyteen osana kestäväen tulevaisuuden tavoitteita. Keskeistä on myös tarkastella perimän ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn.

TE3 Terveyttä tutkimassa

Vastaavuus OPS2005 TE03

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamistaan aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin ja pohditaan tutkimuksen ja päätöksenteon mahdollisuuksia terveyden edistämässä lähiyhteisöissä, yhteiskunnassa ja globaalisti.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

TE4 Terveystiedon kertauskurssi

Kurssi on tarkoitettu reaalikokeessa terveystietoon keskittyville. Kurssille voi osallistua, vaikka ei olisi suorittanut kaikkia kursseja. Arvosanana suorituserä.

Kurssi suoritetaan sekä läsnäoloilla, että etätehtävillä.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa pohtia, kuvata ja tunnistaa terveyteen ja sairauteen vaikuttavia tekijöitä omassa elämäntavassaan ja ympäristössään
- osaa kuvata terveyttä ja terveysongelmia aikuisuuden ja vanhemmuuden näkökulmista
- osaa arvioida ja tulkita terveyteen ja sairauksiin liittyvää tutkimus- ja arkitietoa
- kertaa terveystiedon kursseja 1–3.

Liikunta

LI1 Energiaa liikunnasta

Vastaavuus OPS2005 LI01

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija harjaantuu liikuntataidoissaan ja kehollisessa ilmaisussaan sekä saa tietoja ja kokemuksia fyysisten ominaisuuksien harjoittamisesta monipuolisesti. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta reilun pelin hengessä. Opiskelijan koettu liikunnallinen pätevyys vahvistuu uuden oppimisen, liikunnan tuoman ilon ja virkistymisen myötä.

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia monipuolisesti käyttäen.

LI2 Aktiivinen elämäntapa

Vastaavuus OPS2005 LI02

Tavoitteena on opettaa ja kannustaa opiskelijaa liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen sekä riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen. Opiskelijaa ohjataan ymmärtämään, että liikuntaharrastusten lisäksi toimintakyky, terveyttä ja hyvinvointia tukeva fyysinen aktiivisuus muodostuu arjen valinnoista ja pitkäkestoisen istumisen välttämisestä.

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja kehonhuolto. Opiskelijat ohjataan havainnoimaan arkisia toimintatapojaan ja valintojaan fyysisen aktiivisuuden ja terveyden näkökulmista. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

LI3 Terveyttä liikkuen
Vastaavuus OPS2005 LI05

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen.

LI4 Yhdessä liikkuen
Vastaavuus OPS2005 LI04

Kurssilla syvennetään erityisesti sosiaalisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Kurssin sisältönä voi olla jokin yhdessä toteutettava liikunta, kuten vanhojenpäivän tanssit tai muu projektiluonteinen kokonaisuus.

LI5 Hyvinvointia liikkuen
Vastaavuus OPS2005 LI03

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden, liikunnallisen pätevyyden ja kehollisen ilmaisuuden kokemuksia.

Soveltavat koulukohtaiset kurssit

LI6 Vanhat tanssit ja etiketti

Kurssin tavoitteena on opiskelijoiden yhteistoiminnan edistäminen ja tanssitaitojen kehittyminen. Kurssilla harjoitellaan eri aikakausien ja maiden tansseja, opitaan tanssin historiaa ja tanssimiseen liittyvää käyttäytymiskulttuuria. Kurssin päätteeksi tanssit esitetään sekä vanhemmille että koko kouluväelle.

LI7 Talviliikuntakurssi

Kurssilla opiskelija pääsee ylläpitämään sekä kehittämään lajitaitojaan murtomaahiihdossa, laskettelussa/lautailussa sekä jääpeleissä. Murtomaahiihto sekä laskettelu/lautailu suoritetaan erillisinä retkinä lähialueiden hiihto- ja laskettelukeskuksiin. Jääpelit suoritetaan Tapiolan tekojäällä sekä jäähallissa.

Musiikki

Pakolliset kurssit

MU1 Musiikki ja minä
Vastaavuus OPS2005 MU01

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää omat tapansa toimia musiikin alueella. Osallistumalla musiikilliseen toimintaan hän saa kokemuksia musisoinnista, syventää omaa osaamistaan ja pohtii asemaansa musiikin kuuntelijana, tulkitsijana, tekijänä ja kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Omakohtaisen musiikkisuhteen kautta opiskelija ymmärtää musiikin merkityksiä elämässä ja ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikitoimintaan.

Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan musiikillisen ajattelun ja ilmaisun välineenä. Kurssilla syvennetään musiikin ja musiikkikäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla. Opiskelija oppii tarkkailemaan ääniympäristöään ja perehtyy kuulonhuoltoon.

MU2 Moniääninen Suomi
Vastaavuus OPS2005 MU02

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Opiskelija tutkii erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja sekä oppii ymmärtämään niiden taustatekijöitä, kehitystä ja olennaisia piirteitä. Kurssin toteuttamisessa otetaan myös huomioon, että suomalaiset musiikkikulttuurit ovat osa eurooppalaista ja globaalia musiikkimaailmaa.

Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisointia ja kuuntelua. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota oman taiteellisen ilmaisun sekä kuuntelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Musiikkiohjelmistoon valitaan eri musiikinlajeja populaari- ja taidemusiikista perinmemusiikkiin.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MU3 Ovet auki musiikille
Vastaavuus OPS2005 MU03

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen uusia musiikinlajeja, musiikkityylejä ja -kulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Hän tarkastelee eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja oppii ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista. Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Opiskelija kehittää musisointitaitojaan sekä taitojaan hankkia ja käsitellä tietoa. Kurssin voi suorittaa myös projektina.

MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa
Vastaavuus OPS2005 MU04

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa, monimediaisissa tieto- ja viestintäympäristöissä sekä yhteiskunnassa. Opiskelija tutkii musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen ja perehtyy tarkemmin musiikin käyttötapoihin esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä tai verkkoympäristöissä muutamana rajatun näytteen avulla. Sisältöjen tarkastelussa painottuu pyrkimys kokonaisuuksien ymmärtämiseen. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa materiaalia tai tuottamalla sitä itse. Kurssin voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MU5 Musiikki yhdistää

Opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankittuja tietoja ja taitoja. Hanke voi olla esim. pienimuotoinen konsertti, ohjelmaa koulun juhliin, äänite tai taiteidenvälinen projekti.

MU6 Musiikin workshop I

Tavoitteena on aktiivisesti musisoiden saada svengaava rytmi bändisoittimin ja laulaen sekä tuottaa

mahdollisuuksien mukaan myös ohjelmaa koulun tilaisuuksiin.

MU7 Musiikin workshop II

Kuten edellä, mutta eri ohjelmistolla.

Kuvataide

Pakolliset kurssit

KU1 Kuvat ja kulttuurit

Vastaavuus OPS2005 KU01

Kurssin aikana syvennetään oman kuvallisen ilmaisun taitoja, hahmotetaan omaa henkilökohtaista suhdetta taiteeseen tutkimalla erilaisia taidekäsitteitä ja tutustumalla kuvataiteen historiaan. Tutkimme myös taiteen vaikutusta ja ilmenemistä muussa visuaalisessa kulttuurissa.

KU2 Muotoillut ja rakennetut ympäristöt

Vastaavuus OPS2005 KU02

Kurssin aiheena ja tutkimuksen kohteena on rakennettu visuaalinen ympäristö ja esinemaailma: niiden historialliset kerrokset, tyylit ja niissä ilmenevät kulttuuriset vaikutteet. Lisäksi tutustutaan arkkitehtonisen suunnittelun ja muotoilun prosessiin harjoitustehtävissä, jotka kehittävät muodon ja rakenteen tajuja ja tilallista ajattelua.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KU3 Osallisena mediassa

Vastaavuus OPS2005 KU03

Kurssilla tutkimuksen kohteena on visuaalinen media ja opiskelijan oma suhde siihen. Tutkimme, millä tavoin opiskelija itse esiintyy ja toimii mediakulttuurin kuluttajana ja luojana. Aihepiirejä käsitellään ensisijaisesti kuvallisten tehtävien yhteydessä. Tehtävissä ja kuvallisissa harjoituksissa keskitytään visuaaliseen median eri tuotantovälineiden ja niiden ilmaisukeinojen haltuun ottoon.

KU4 Taiteen monet maailmat

Vastaavuus OPS2005 KU04

Kurssi jatkaa ja syventää KU1-kurssilla käsiteltyjä teemoja. Kurssin tavoitteena on laajentaa ja syventää opiskelijan taidehistorian tuntemusta ja hakea siitä inspiraatiota omaan taiteelliseen ilmaisuun. Projektiluontoinen, laajempiin teemoihin keskittyvä lähestymistapa tukee opiskelijan oman työskentelytavan kehittymistä ja auttaa oman ilmaisutavan etsinnässä. Kurssin työskentely valmistaa myös kuvataiteen lukiodiplomin suorittamiseen.

Koulukohtaiset syventävät kurssit

KU5 Valokuvaus ja digitaalinen kuvankäsittely Mediadiplomin pohjakurssi

Kurssi on valokuvauksen peruskurssi, jonka tarkoituksena on tukea opiskelijan omaa valokuvausharrastusta ja taata riittävä osaaminen kameran ja kuvankäsittelyohjelmien käytössä. Oppitunneilla käsitellään valokuvauksen historiaa, tekniikkaa, kuvakerrontaa ja käydään palautekeskusteluja ryhmässä. Valokuvaaminen tapahtuu pääasiassa oppituntien ulkopuolella, omalla ajalla ja kuvausretkillä. Ajankohtaiseen valokuvaukseen tutustutaan näyttelyvierailuilla.

KU6 Värien vuoksi

Kurssi on maalaustaiteen ja oman kuvallisen ilmaisun syventävä kurssi, jossa keskeisenä tutkimuskohteena ja ilmaisukeinona on väri. Väriä tutkitaan fysikaalisena ilmiönä, havainnon kohteena, psykologisena ilmiönä ja taiteen ilmaisukeinona. Tutustumme värien symboliikkaan ja väriaineiden historiaan kuvallisten harjoitusten yhteydessä.

KU7 Kuvallisen ajattelun kurssi Mediadiplomin pohjakurssi

Kurssin yleisenä tavoitteena on opiskelijan havaintokyvyn kehittäminen ja visuaalisen informaation tulkintataitojen opiskelu osana monilukutaitoa. Kurssi voidaan suorittaa missä tahansa opintojen vaiheessa.

Havaintoharjoitukset, kuvalliset harjoitustehtävät ja kuva-analyysin menetelmien opiskelu kehittävät omaan havaintoon perustuvan tiedonhankinnan taitoja. Kurssin käytyään opiskelijalla on hyvät valmiudet tulkita fyysisen ympäristönsä ja median ja taiteen visuaalisia viestejä.

Kurssin opiskelu koostuu luennoista, aktiivisen katsomisen harjoituksista, kuvallisista harjoitustehtävistä. Kurssin aikana tehdään projektityö, jonka toteutuksessa sovelletaan opittua ja kiinnitetään erityistä huomiota tiedon visualisointiin.

KULD Kuvataiteen lukiodiplomikurssi

Kuvataiteen lukiodiplomi on portfoliomuotoinen itsenäinen näyttökoe, joka toteutetaan yhden kurssin eli 38 tunnin aikana. Suoritusedellytyksenä on neljä (4) lukion hyväksymää kuvataiteen kurssia. Taiteellinen työskentely suoritetaan itsenäisesti opettajan valvonnassa tai erikseen sovittavalla tavalla koulun ulkopuolella.

Vuosittain vaihtuvat tehtävät ja aihepiirit antaa Opetushallitus. Suoritukseen kuuluu kuvallinen työskentely, oppimis- tai työpäiväkirjan pito ja portfolio. Valmis teos ja portfolio arvioidaan kumpikin erikseen ja lopullinen arvosana muodostuu näistä kahdesta yhdessä. Suorituksen arvioivat oma opettaja ja ulkopuolinen asiantuntija.

TEATTERI JA ILMAISUTAITO

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

TEA1 Peruskurssi – löytöretkiä omaan ilmaisuun (Teatterin ja median linja)

Opiskelun tavoitteena on ilmaisurohkeuden ja -halun lisääminen sekä oppilaan teatteri-ilmaisun kehittäminen. Kurssilla perehdytään näyttelemisen perusteisiin ja tehdään keskittymis-, kontakti- ja aistiharjoituksia, mielikuva- ja tunneilmaisuharjoituksia sekä liike-, improvisaatio- ja äänenkäyttöharjoituksia turvallisessa ilmapiirissä.

TEA02 Rooli- ja kohtausharjoittelu

Kurssilla perehdytään näyttämiseen ja näyttämötyöhön kohtausharjoittelun ja roolityöskentelyn avulla. Käytännönläheiseen opiskeluun sisältyy yhden näytelmän lukeminen ja analysointi. Kurssilla valmistetaan esityskuntoon lyhyitä kohtauksia klassikko- ja nykynäytelmistä.

Vaihtoehtoisesti kurssin voi suorittaa myös median kurssina, jolloin opiskelija perehtyy valittuun kohtaukseen ja kokonaisuuteen, tekee kuvaussuunnitelman ja toteuttaa kohtauksen kuvauksen yhdessä näyttelijöiden ja opettajan kanssa.

TEA3 Improvisaatio

Kurssilla harjoitellaan keskeisiä teatteri-improvisaation osa-alueita, kuten kuuntelemista ja tarjoutusten vastaanottamista, kontaktia, tarinankerrontaa, spontaaniutta, mokaamisen iloa ja statusharjoituksia. Kurssilla tehdään myös liike- ja ääni-improvisaatiota.

TEA4 Esityksen valmistelu

Kurssilla suunnitellaan ja käynnistetään teatteri- ja/tai videoprojekti, jonka valmistamista jatketaan kursseilla TEA05-06. Tekstinä käytetään joko valmista käsikirjoitusta tai käsikirjoitus luodaan yhdessä ryhmälähtöisin menetelmin. Näyttämisen lisäksi opiskelija voi suuntautua käsikirjoittamiseen, lavastukseen, puvustukseen, valo- ja äänitekniikkaan tai ohjaajan työhön. Kurssi vaatii ehdotonta sitoutumista työskentelyyn.

TEA5 Esityksen toteuttaminen 1 – Harjoitusprosessi

Kurssilla harjoitellaan ja mahdollisesti kuvataan kurssilla TEA04 ideoitu näytelmä/video. Työskentely sisältää kaikki teatterin/elokuvan osa-alueet ja vaatii ehdotonta sitoutumista työskentelyyn.

TEA6 Esityksen toteuttaminen 2 – Kenraaliharjoitus, esitykset, yleisön kohtaaminen

Kurssin tavoitteena on tuoda kursseilla TEA04-05 valmistettu teatteriesitys/video yleisön eteen. Prosessi sisältää tekniset läpimenot, kenraalit, esitykset, roudaukset sekä palautteet.

TEA7 Puvustus, lavastus, maskeeraus – Teatterin visuaaliset elementit

Teatterin visuaaliset elementit -kurssi toteutetaan produktiokurssien TEA04-06 kanssa yhteistyössä. Tarkoitus on, että kurssin opiskelijat vastaavat sovituissa pienryhmissä 2. vuosikurssin produktion visuaalisuudesta eli lavastuksesta, puvustuksesta, maskeerauksesta, kampauksista, valokuvauksesta, julisteesta, käsiohjelmasta ja mahdollisesti myös valosuunnittelusta. Kurssi on hyvin käytännönläheinen ja vaatii opiskelijoilta itsenäistä työskentelyä ja vastuunottoa sekä sitoutumista pitkäjänteiseen prosessiin.

TEA8 Lyhytproduktio

Tämä produktiokurssi on suunnattu 3. ja 4. vuositason opiskelijoille. Sen aikana toteutetaan pienimuotoinen esitys/video jonkin yhteisesti sovitun teeman ja tyyllilajin pohjalta. Työskentely on opiskelijälähtöistä ja vaatii ehdotonta sitoutumista prosessiin.

TEA9 Teatteritieto

Kurssilla tarkastellaan länsimaisen teatteritradition kehityslinjoja teatterin synnystä 1900-luvulle asti perehtyen mm. seuraaviin ilmiöihin: antiikin Kreikan teatteri, keskiajan teatteri, commedia dell'arte, Elisabethin ajan teatteri, ranskalainen barokkiteatteri, romantiikka, realismi, naturalismi sekä 1900-luvun suuntaukset, mm. brechtilläisyys. Kurssilla tutustutaan kyseisten aikakausien näyttelijäntyöhön, draamakirjallisuuteen, ohjaajantyöhön, skenografiaan ja teatterin asemaan yhteiskunnassa. Kurssi on

erinomainen pohjakurssi teatterin lukiodiplomille.

TEA10 Ohjaajantyö, teatteri ja elokuva

Kurssilla perehdytään ohjaajantyöhön monesta näkökulmasta. Kurssi sisältää luentoja ja keskusteluja ohjaamisen teoriasta ja käytännöstä sekä keskeiseen kirjallisuuteen tutustumista ja orientoivia käytännön "sormiharjoituksia". Perehdytään teatteriesityksen ja elokuvan dramaturgiin lainalaisuuksiin ja näyttelijän ohjaamiseen. Lisäksi käydään katsomassa teatteriesitys/elokuva ja tavataan sen ohjaaja. Kurssi antaa tietoa myös teatterin ja median lukiodiplomin tekemiseen. Kurssin suoritettuaan opiskelija voi valita TEA11-kurssin, joka on ohjaajantyön käytännön työpajakurssi.

TEA11 Ohjaajantyö, käytännön työpaja

Ohjaajantyön käytännön työpajakurssi on jatkoa TEA10-kurssille, joka tulee olla suoritettuna, jotta voi osallistua tälle kurssille. Kurssilla opiskellaan näytelmäkohtauksen ohjaamista ja henkilöohjaamista. Opiskelijat laativat pienimuotoiset ohjaussuunnitelmat ja ohjaavat kukin 2-3 näyttelijälle kohtauksen. Kurssi antaa työkaluja myös teatterin lukiodiplomin tekemiseen.

TEA12 Näyttelijäntyön jatkokurssi

Tämä jatkokurssi on suunnattu 3. ja 4. vuositason opiskelijoille. Kurssilla opiskelijat perehtyvät johonkin näyttelijäntyön metodiin, esim. Stanislavskin metodiin, fyysiseen teatteriin tai improvisaatioon.

TELD8 Teatterin lukiodiplomi

Valtakunnallisen lukiodiplomikurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan teatterissa. Teatterin lukiodiplomin tavoitteena on vahvistaa draamallisia ja teatteri-ilmaisullisia taitoja sekä kartuttaa vuorovaikutuksen ja itsearviointin taitoja. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijan itse määrittelemä työn aihe joltakin teatterin alalta, siihen liittyvä esitys ja työskentely- ja arviointiprosessi. Teatterin lukiodiplomi on esityksen ja portfolion muodostama kokonaisuus.

Kurssille pääsy edellyttää vähintään kahden ilmaisutaidon kurssin suorittamista. Suositeltavaa kuitenkin on, että kurseja olisi suoritettuna vähintään viisi. Teatteritiedon kurssia (TEA09) ja Ohjaajantyön kurseja (TEA10-11) suositellaan suoritettavaksi ennen diplomin tekemistä. Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija valmistaa alusta loppuun yksin tai ryhmässä esityksen, jossa hän pyrkii osoittamaan teatteritaitteellista osaamistaan. Diplomi sisältää esityksen lisäksi työsuunnitelman, työpäiväkirjan ja reflektoidun esseän. Diplomin arvioi opettaja ja yksi ulkopuolinen teatterialan ammattilainen. Kurssista saa erillisen lukiodiplomitodistuksen.

IT1 Ilmaisutaidon ja improvisaation peruskurssi (yleislinja)

Opiskelun tavoitteena on ilmaisurohkeuden ja -halun lisääminen sekä opiskelijan esiintymistaitojen kehittäminen. Kurssilla perehdytään näyttämöllisen ilmaisun perusteisiin, tehdään improvisaatioharjoituksia sekä käsitellään myös esiintymisjännitystä turvallisessa ilmapiirissä. Kurssilla harjoitellaan keskeisiä teatteri-improvisaation osa-alueita, kuten kuuntelemista ja tarjousten vastaanottamista, kontaktia, tarinankerrontaa, spontaaniutta sekä mokaamisen iloa.

Media

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

ME1 Videoilmaisun peruskurssi (mediadiplomin pohjakurssi)

Kurssilla opiskellaan fiktiivistä elokuvakerrontaa ja tutustutaan elokuvailmaisun perusteisiin ja keskeiseen sanastoon. Tekemisen kautta opitaan elokuvan tekniset perusteet kuvauksesta, äänityksestä ja leikkauksesta. Kurssityönä tehdään ryhmissä lyhyt fiktioelokuva yksinkertaisesta käsikirjoituksesta valmiiseen elokuvaan. Kurssityö toteutetaan suunnitelmallisesti kuva kovalta, jotta opitaan elokuvan tekemistä käytännössä.

ME2 Elokuvan kielet ja keinot (mediadiplomin pohjakurssi)

ME1- kurssin suorittaneille. Kurssilla opiskellaan elokuvaa katsomalla elokuvia analyttisesti. Sukelletaan syvemmälle elokuvan historiaan ja hahmotetaan, miten se on vaikuttanut elokuvan kieleen. Opetellaan hahmottamaan elokuvan dramaturgista kokonaisrakennetta pienempien yksiköiden, kuten henkilön, kohtausrakenteen ja juonen kautta. Tutustutaan elokuva-analyysiin ja kritiikkiin. Tehdään elokuvien katsomisprosessista aktiivinen osa elokuvan tekemisen oppimista. Kurssilla tehdään harjoitustyönä analyysi jostain elokuvan osasta ja se esitetään ryhmälle.

ME3 Lyhytdokumentti (mediadiplomin pohjakurssi)

Vähintään ME1 -kurssin suorittaneille. Dokumenttielokuvakurssin aikana hahmotetaan dokumentin keinoja teorian, esimerkkien ja ennen kaikkea tekemisen kautta. Kurssilla tehdään lyhyt dokumenttielokuva yksin tai työryhmässä. Dokumentin tekemisessä lähdetään liikkeelle yksittäisestä ja pienestä ja etsitään sen kautta laajempi teema – poimitaan havaintoja maailmasta, ja järjestetään ne niin, että ne muodostavat uuden tulkinnan siitä maailmasta mistä ne on poimittu. Kurssilla opetellaan käytännössä dokumenttikuvauksen, äänityksen ja leikkauksen perusteet ja miten toimia kuvaustilanteessa.

ME4 Lyhytelokuva / Käsikirjoitus (mediadiplomin pohjakurssi)

Kurssi on tarkoitettu ME1- ja ME2- kurssit suorittaneille. Kurssilla tutustutaan lyhytelokuvaan ja elokuvan käsikirjoittamiseen. Käsikirjoittamista harjoitellaan henkilöiden ja kohtauksen kautta. Edetään perinteisen kohtauksen rakenteen kautta: esittely, konflikti, kehittäminen ja ratkaisu. Opitaan käsikirjoituksen formaatti ja valmistellaan käsikirjoitus ja kuvakäsikirjoitus lyhytelokuvaan, joka toteutetaan kurssilla tai vaihtoehtoisesti elokuva projektikurssilla ME5.

ME5 Elokuvakurssi

Tavoitteet

- tuoda elokuvakerhotoiminta koulun sisälle ja tutustuttaa opiskelijat 10 laatuelokuvaan
- luoda pohja elokuvasivistyksen laajentamiselle
- erilaisten elokuvalajityyppien tunnistaminen ja keskeisten elokuvakäsitteiden omaksuminen
- elokuvan ymmärtäminen oman aikansa kulttuurin ja aatteiden ilmentäjänä
- elokuvan ohjauksen, leikkauksen, valon ja äänen merkityksen ymmärtäminen kuvaustehtävän kautta
- elokuvakäsikirjoituksen perusteiden omaksuminen

Kurssin sisältöä voidaan hyödyntää myös median ME2-, äidinkielen ÄI2- sekä mediapsykologian PS10-kursseilla.

Opinto-ohjaus

Pakolliset kurssit

OP1 Minä opiskelijana

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu lukio-opintojen käytänteisiin, opintojen rakenteeseen sekä ylioppilastutkintoon

- harjaantuu lukiossa vaadittaviin opiskelutaitoihin sekä omien vahvuuksien ja kiinnostusten kohteiden kartoittamiseen liittyvissä keskeisissä tiedoissa ja taidoissa
- pohtii elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen liittyviä kysymyksiä.

OP2 Jatko-opinnot ja työelämä

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää edelleen itsetuntemustaan sekä elämänsuunnittelu- ja elämänhallintataitojaan
- perehtyy jatkokoulutuksen ja työelämän kannalta sellaisiin keskeisiin teemoihin, jotka auttavat ura- ja elämänsuunnittelutaidoissa sekä antavat valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiselle
- tutustuu toisen ja korkea-asteen erilaisiin koulutusvaihtoehtoihin sekä muuhun koulutustarjontaan
- lisää työelämätaitojaan sekä syventää työelämäntuntemustaan.

Tekninen työ

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

TN1 Teknisen työn peruskurssi

- kurssilla kerrataan aiemmin opittua sekä perehdytään tuotesuunnitteluun
- tutustutaan eri materiaaleihin ja valmistustekniikoihin
- opiskelija suunnittelee ja toteuttaa oman tuotteen, josta tehdään myös tekninen piirustus
- opiskelija tekee lyhyen raportin työstä
- arviointi hyväksytty/hylätty
- opiskelija kustantaa omat materiaalinsa, perustarvikkeet koululta

TN2 Teknisen työn jatkokurssi

- kurssilla kerrataan aiemmin opittua sekä perehdytään tuotesuunnitteluun
- tutustutaan eri materiaaleihin ja valmistustekniikoihin
- opiskelija suunnittelee ja toteuttaa oman tuotteen, josta tehdään myös tekninen piirustus
- opiskelija tekee lyhyen raportin työstä
- arviointi hyväksytty/hylätty
- opiskelija kustantaa omat materiaalinsa, perustarvikkeet koululta

Teemaopinnot

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TO1 Monitieteinen ajattelu

Kurssin tavoitteena on tarjota tilaisuuksia ajattelun taitojen kehittämiseen laaja-alaisesti ja oppiainerajat ylittävästi. Opiskelijat oppivat hahmottamaan eri tieteen- ja taiteenalojen välisiä yhteyksiä sekä niiden keskeisten periaatteiden ja käsitteiden vuorovaikutusta yhtä tiedonalaan laajemmilla kokonaisuuksilla. Kurssin aikana opiskelijat kehittävät kriittistä ja luovaa ajatteluaan itsenäisesti ja yhteistoiminnassa muiden kanssa. He analysoivat ja arvioivat erilaisia käsitejärjestelmiä ja näkökulmia ja käyttävät niitä johtopäätösten ja ratkaisujen tekemiseen. Kurssin keskeiset sisällöt valitaan vähintään kahdesta eri oppiaineesta tai aihekokonaisuudesta.

Teemaopintokursseja Pohjois-Tapiolan lukiossa

TO1.1 Laskennallinen tiede

Laskennallinen tiede on teoreettisen ja kokeellisen tutkimuksen rinnalle noussut kolmas tapa tehdä tutkimusta. Tutustutaan laskennalliseen tieteeseen eri aloilla. Kurssi ei vaadi tietoteknisiä tai luonnontieteellisiä esitietoja oppilailta.

Kurssilla ei käydä niinkään teoriaa vaan tutustutaan yleisellä tasolla erilaisiin sovelluksiin ja niiden mahdollisuuksiin – käydään vierailuilla ja kutsutaan vierailijoita käymään.

TO1.2. Elävää kaupunkisuunnittelua

Historiaa, kaavoitusta, arkkitehtuuria ja käytännön projekteja Tapiolan ja Otaniemen alueella.

Kurssin tarkoituksena on perehtyä kaupunkisuunnitteluun ja sen eri osa-alueisiin historian, maantieteen ja kuvataiteen yhteisprojektissa. Kurssilla perehdytään kaupunkisuunnitteluun ja sen vaikutuksiin arjessa eri näkökulmista ja siihen, millä tavoin kaupunkilainen voi itse osallistua ja vaikuttaa.

Monitieteisen lähiympäristöön tutustumisen tarkoituksena on tehdä opiskelijoista aktiivisia ja taitavia oman ympäristön havainnoijia ja omaan ympäristön kehitykseen vaikuttavia kaupunkilaisia.

Historian, maantieteen, yhteiskuntaopin ja kuvataiteen aihepiiriin liittyvillä kursseilla opittua sovelletaan tällä kurssilla.

TO1.3. Tekoäly

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu tekoälytutkimukseen
- osaa arvioida tekoälyyn liittyviä eettisiä ja psykologisia näkökulmia
- perehtyy tekoälyyn liittyviin tulevaisuuden visioihin
- tutustuu, miten mediassa käsitellään tekoälyä
- syventää tekoälyyn liittyvää tietämystään itse tuotetun projektin avulla

Sisällöt

- tekoälyn määritelmä
- esimerkkejä tekoälytutkimuksesta
- eettiset ja psykologiset näkökulmat
- tulevaisuuden visiot, kuten utopiat ja dystopiat
- tekoäly mediassa

TO1.4. Veden biologiaa ja kemiaa vesiensuojelun näkökulmasta

Yhteistyökurssi biologian ja kemian kesken, kurssi Otaniemen merialuetta hyödyntäen, ensimmäisen kerran lukuvuonna 2018- 2019. Tarkempi kurssikuvaus myöhemmin.

TO2 Tutkiva työskentely teknologialla

Tieto- ja viestintäteknologian kurssin tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja esittää yksin tai yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa johonkin ilmiöön tai aihepiiriin liittyvän dokumentoidun projektin, tutkielman, keksinnön tai muun tuotoksen. Samalla hän kehittää osaamistaan tieto- ja

viestintäteknologiassa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa tilaisuuksia oppiainerajat ylittävään työskentelyyn ja yhteistyöhön. Kurssin keskeisillä sisällöillä on yhteys kahden tai useamman eri oppiaineen tietoihin ja taitoihin sekä aihekokonaisuuksiin.

Teemaopintokursseja Pohjois-Tapiolan lukiossa

TO2.1. Ihmisen psyykinen kehitys/Teatteridemo

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa selittää kehityksen jatkuvuutta yksilön elämänkaaren aikana - perehtyy yksilön kehityksen jatkuvuutta selittävään teoriaan - perehtyy kehitykseen vaikuttaviin psykologiin tekijöihin ja osaa eritellä niiden keskinäistä vuorovaikutusta - osaa arvioida kehityspsykologista tietoa ja soveltaa sitä itsensä ja muiden ihmisten ymmärtämiseen - osaa käyttää kehityspsykologista tietoa pienimuotoisen draamallisen esityksen/videon lähtökohtana - oppii vuorovaikutuksellisia ja draamallisia metodeja käyttäen ideoimaan ja valmistamaan pienimuotoisen esityksen, joka käsittelee yksilön elämänkaarta.

Keskeiset sisällöt - elämänkaaren käsite ja kehityksen jatkuvuus - yksilön psykologinen kehitys elämänkaaren eri vaiheissa - kehityksen psyykkisten, biologisten ja sosiaalisten tekijöiden vuorovaikutus - jokin kehityksen jatkuvuutta selittävä teoria - teatteri-ilmaisun ja draaman perusharjoitteet - käsikirjoituksen/synopsiksen laatiminen yhteisten ideoiden pohjalta - ryhmätyönä ja prosessinomaisesti valmistettava pienimuotoinen teatteriesitys/video.

TO2.2. Tutkiva työskentely teknologialla, Teknologia liikunnassa ja terveystiedossa

Kurssin Teknologia liikunnassa ja terveystiedossa tavoitteena, on että opiskelija toteuttaa yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa liikuntaan, terveystietoon ja/tai fysiikkaan liittyvän tutkielmia käyttäen tieto- ja viestintäteknologiaa. Kurssilla on mahdollista hyödyntää mediataitoja ja harjoitella tietokoneohjelmointia. Kurssin keskeisillä sisällöillä on yhteys liikunnan, terveystiedon, ja fysiikan tietoihin sekä aihekokonaisuuksiin. Yhdistämällä liikunnan, mediatekniikan, ja tietojenkäsittelyn käsitteitä ja taitoja opiskelija oppii käsittelemään ja hallitsemaan laajempia liikuntaan ja terveyteen liittyviä tutkimusongelmia.

Vapaaehtoistoiminnan, työelämän, liikennekasvatuksen tai kansainvälisen toiminnan kurssilla opiskelija saa tilaisuuksia tietojensa ja taitojensa soveltamiseen käytännön työtehtävissä ja tilanteissa. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa hankkiman osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Hän saa mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia osaamisensa syventämiseen myös kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelijalle voidaan lukea hyväksi kokonaan tai osin kurssin tavoitteiden ja sisältöjen mukainen muualla hankittu osaaminen.

TO2.3 Teknologia ja media luma-aineissa

Kurssilla tutustutaan miten mediaa ja teknologiaa voidaan käyttää luonnontieteellisen (fy, ke tai bi) ilmiön kuvailemiseen, selittämiseen, ja ilmiöön liittyvän käsiterakenteen opettamiseen.

Media-osa: Kurssilla suunnitellaan, ja toteutetaan kansainväliselle yleisölle suunnattuja youtube-videoita. Videon toteutuksessa voi käyttää vapaasti animaatiota, näyttelemistä, lego-animaatioita, 3d-mallinnusta. Tieteellistä ajattelua voimakkaasti muuttanut historiallinen koe voidaan myös rekonstruoida näytelmänä. Tavoite on, että tuotettua laadukasta mediaa voidaan käyttää lukiokursseilla opetusmateriaalina.

Alustava (alkeellinen) esimerkki media-osasta fy01-kurssilta :

https://youtu.be/1pWm_asn0v4

teknologia-osa I: Kurssilla mallinnetaan myös tietyn luonnontieteellisen kontekstin käsiterakenne Geogebra-

sovelluksen avulla. Ohjelmointu Geogebra-sovellus julkaistaan Geogebra-tubessa. Tavoite on, että tuotettu sovellus sopii lukion opetussuunnitelman mukaisen oppitunnin materiaaliksi. esimerkki:

<https://ggbm.at/PN2YrxBb>

Teknologia-osa II: Kurssilla on mahdollista myös toteuttaa myös mediaan liittyvä teknologinen sovellus, esimerkiksi arduino, raspberry- ympäristöissä. Sovelluksen rakentamisen kautta kurssilainen oppii yhteistyötä ja ongelmanratkaisutaitoja, sekä arvioi median vaikutusta nyky-yhteiskunnassa. Esimerkki (by HEI): <https://youtu.be/7fbjwD63vPc>

Teemaopintokursseja Pohjois-Tapiolan lukiossa

TO3 Osaaminen arjessa

TO3.1. Biologiaa ja ruotsia pyöräillen Ahvenanmaalla

Biologian, ruotsin ja liikunnan yhteiskurssi. Kurssilla tutustutaan Ahvenanmaan keväiseen luontoon (erityisesti linnut ja kasvit), opetellaan arkiruotsia sekä pyöräillään 20- 40km päivämatoja. Myös muita kuuluisimpia nähtävyyksiä mahtuu ohjelmaan. Kurssin kesto 3-5 päivää. Yöpyminen tapahtuu leirintämökeissä/hostelleissa tai vastaavantasoisesti. Kurssin kustannuksiin voidaan kerätä yhdessä etukäteen rahaa.

TO3.2. Vaihtoyhteistyöprojekti hollantilaisen Groenewaldin lukion kanssa

Kurssikuvaus myöhemmin

Lukiodiplomit

Valtakunnalliset soveltavat kurssit

KOLD1 Kotitalouden lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kotitaloudessa. Kotitalouden lukiodiplomin tavoitteena on vuorovaikutteinen toiminta, yhteisöllinen tiedon rakentaminen ja osaamisen jakaminen, tutkiva ja soveltava opiskelu sekä työskentelyn arviointi. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan valitsemaan teemaan, tehtäväideaan ja suunnittelu- ja toteutusprosessiin. Kotitalouden lukiodiplomi muodostuu lukiodiplomityöstä, esseestä ja portfoliosta.

KULD2 Kuvataiteen lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamistaan tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Kuvataiteen lukiodiplomi muodostuu teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta kuvaavasta portfoliosta.

KÄLD3 Käsiyön lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan käsityössä. Käsityön lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija kehittää osaamistaan laadukkaiden käsityötuotteiden omaehtoisessa suunnittelussa, valmistuksessa sekä osaamisen arvioinnissa. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan valitsemaan tehtävään, ideaan ja suunnittelu- ja valmistusprosessiin sekä niiden itsearviointiin. Käsityön lukiodiplomi muodostuu käsityötuotteesta tai käsityöteoksesta sekä sen suunnittelu- ja valmistusprosessia ja itsearviointia kuvaavasta portfolioista.

LILD4 Liikunnan lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan liikunnassa. Liikunnan lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija pohtii monipuolisesti liikunnan merkitystä elämässään samalla kehittäen fyysistä toimintakykyään, liikunnallista erityisosaamistaan, harrastuneisuuttaan ja yhteistyökykyään. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnan osioiden lisäksi liikunnallisen tutkielman sekä portfolion tekeminen. Liikunnan lukiodiplomi muodostuu liikuntakykyisyyden, liikuntatietojen, erityisosaamisen, harrastuneisuuden ja yhteistyötaitojen sekä portfolion muodossa tehtävän itsearvioinnin muodostamasta kokonaisuudesta.

MELD5 Median lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta mediaosaamisestaan ja harrastuneisuudestaan. Median lukiodiplomin tavoitteena on edistää opiskelijan monipuolisia media- ja vuorovaikutustaitoja sekä median välineiden, ilmaisukeinojen ja mahdollisuuksien luovaa käyttöä. Lisäksi edellytetään informaation kriittisen valinnan, tulkinnan, arvioinnin ja jäsentelyn taitoa, mediasuhteen pohdintaa ja median toimintaympäristön hahmottamista. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan valitsemaan tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Median lukiodiplomi on portfolion ja mediaesityksen muodostama kokonaisuus.

MULD6 Musiikin lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa lukioaikanaan näytön musiikillisesta erityisosaamisestaan ja erityisestä harrastuneisuudestaan musiikissa. Opiskelija osoittaa musiikillista osaamistaan ja harrastuneisuuttaan valmistamalla musiikin taidollista ja tiedollista hallintaa osoittavan projektin tai kokoamalla näytesalkun lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja -toiminnastaan. Musiikin lukiodiplomin voi toteuttaa joko yksin tai ryhmän jäsenenä. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat musiikin lukiodiplomin erilaisiin toteutustapoihin ja osa-alueisiin. Musiikin lukiodiplomi muodostuu neljästä osasta, jotka ovat opiskelijan musiikillinen omaelämäkerta, musiikkiprojekti tai musiikillinen näytesalkku, yhteenveto ja arvioitsijoiden lausunto.

TALD7 Tanssin lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan tanssissa. Tanssin lukiodiplomin suorittamisen tavoitteena on tukea ja kuvata opiskelijan pitkäaikaista tanssin opiskelua lukion aikana. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijan valitsema tanssillinen tehtävä, sen valmistelu ja kirjallinen työ. Tanssillisen tehtävän opiskelija voi suorittaa joko esiintymällä tanssijana tai tekemällä koreografian. Tehtävä voi olla soolo- tai ryhmäteos. Tanssin lukiodiplomi on tanssillisen tehtävän ja tutkielman muodostama kokonaisuus.

TELD8 Teatterin lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan teatterissa. Teatterin lukiodiplomin tavoitteena on vahvistaa draamallisia ja

teatteri-ilmaisullisia taitoja sekä kartuttaa vuorovaikutuksen ja itsearvioinnin taitoja. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijan itse määrittelemä työn aihe joltakin teatterin alalta, siihen liittyvä esitys ja työskentely- ja arviointiprosessi. Teatterin lukiodiplomi on esityksen ja portfolion muodostama kokonaisuus.

Taiteiden väliset kurssit

Valtakunnalliset soveltavat kurssit

TA1 Monitaiteellinen musiikkiprojekti

Kurssi tarjoaa opiskelijalle tilaisuuksia kehittää musiikillista ja muuta taiteellista luovaa ajatteluaan ja ilmaisutaitojaan taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Tavoitteena on, että kurssin aikana opiskelija suunnittelee ja toteuttaa ryhmässä tai itsenäisesti taiteelliseen ilmaisuun liittyvän kokonaisuuden. Kokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelija soveltaa ja yhdistää aiemmin hankkimaansa kulttuurista, musiikillista ja muuta taiteellista osaamista. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppii toimimaan kokonaisuuden kannalta mielekkäällä tavalla. Kokonaisuuden toteutuksessa voi käyttää myös kehittyvän teknologian tarjoamia taiteellisen ilmaisun keinoja.

TA1.1. Monitaiteellinen musiikkiprojekti

Musiikin ja teatterin yhteisprojektissa käytetään molempien taiteenalojen työkaluja ja menetelmiä. Kurssi tarjoaa opiskelijalle tilaisuuksia kehittää musiikillista ja teatterillista ajatteluaan sekä ilmaisutaitojaan taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Kurssilla tuotetaan yhteinen taiteellinen teos, joka voi olla esim. musiikkiteatteriesitys tai musiikkivideo. Opiskelija voi halutessaan suuntautua enemmän joko draamaan tai musiikkiin.

TA1.2. Monitaiteellinen musiikkiprojekti, teatteri- ja musiikkiproduktion jatkokurssi

Valmistetaan teatteri- ja musiikkiproduktio työryhmän ideoinnin pohjalta.

Yhteinen tuotos sisältää elementtejä kummastakin taiteenlajista hyödyntäen opiskelijoiden jo oppimia taitoja sekä kehittämällä niitä edelleen. Kurssi voi sijoittua produktion valmistamisen eri vaiheisiin ja on osa Teatterin ja median linjan opetusohjelmaa.

TA1.3. Taiteiden välinen musiikkiliikuntakurssi Päivätanssit

Opiskelijat järjestävät Espoossa tiettyihin palvelu/vanhustentaloihin toiminnalliset iltapäivätanssit, joihin kuuluu vanhempien ihmisten liikuntaan aktivoiminen tanssin sekä orkesteritoiminnan avulla. Opiskelijat harjoittelevat yleisimmät yleis- sekä kansantanssit tavoitteena pystyä tanssittamaan talojen asukkaita. Opiskelijat valmistavat myös bänditoiminnan avulla musiikillisen esityksen kyseisistä tanssikappaleista. Mahdolliset kappaleet suunnitellaan yhdessä palvelu/vanhusten talon henkilökunnan ja asukkaiden kanssa.

TA2.1. Nykyaikaisen taiteen keinoin

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija syventää omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin nykyaikaiseen taiteeseen ominaisin keinoin. Opiskelijat tutkivat kulttuurisia ilmiöitä eri taiteenalojen ilmaisun keinoja käyttämällä ja soveltamalla. Kurssilla hyödynnetään visuaalisuuden rinnalla myös muita tiedon tuottamisen tapoja. Opiskelijat syvenyvät erilaisiin käsityksiin taiteen tehtävästä. Kurssilla tarkastellaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Taidetta käytetään osallistumisen ja vaikuttamisen muotona. Tutkittavat ilmiöt sekä käytettävät välineet, teknologiat ja ilmaisun keinot valitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Kurssilla

toteutetaan monitaiteellisia teoksia, produktioita ja esityksiä erilaisiin ympäristöihin.

TA3.1. Taidetta kaikilla aisteilla

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan ja arvioimaan eri taiteenalojen ajankohtaisia toimintatapoja ja ilmiöitä. Kurssilla tarkastellaan taiteiden ja kulttuurien suhdetta sekä taiteen merkityksiä omassa elämässä, yhteiskunnassa ja maailmassa. Opiskelijoille merkityksellisiä teemoja ja aihepiirejä tutkitaan eri taiteenalojen keinoin ja niitä yhdistellen. Kurssi toteutetaan vähintään kahden taiteenalan välisenä kokonaisuutena. Kurssin keskeisiä sisältöjä voidaan valita myös aihekokonaisuuksista.

TA3.1. Taidetta kaikilla aisteilla (kuvataide/teatteri-ilmaisu) (Mediadiplomin pohjakurssi)

Kurssi on eri taiteenlajien työtapoja ja ilmaisukeinoja yhdistelevä yhteisöllisen, osallistavan ja kantaottavan taiteen kurssi. Taidemuotojen yhdistämisen lisäksi kurssin keskeisenä teemana on taiteen avulla vaikuttaminen ja julkisessa tilassa tapahtuva taiteellinen toiminta.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu yhteiskunnallisesti vaikuttavan taiteen muotoihin, historiaan ja perusteisiin.
- kokeilee eri taiteenlajeja yhdistelevää yhteisöllistä taiteen tekemistä.
- toteuttaa yksin tai ryhmässä jonkin taideprojektin julkisessa tilassa, sisällä tai ulkona.
- Keskeiset sisällöt:
- nykytaide, situationismi, yhteistöaide, kulttuurihäirintä ja mashup
- yhteisöteatteri ja näkymätön teatteri
- performanssi, flashmob
- yhteiskunta-, media- ja kulutuskriittikki
- yhteiskunnallinen vaikuttaminen taiteen keinoin